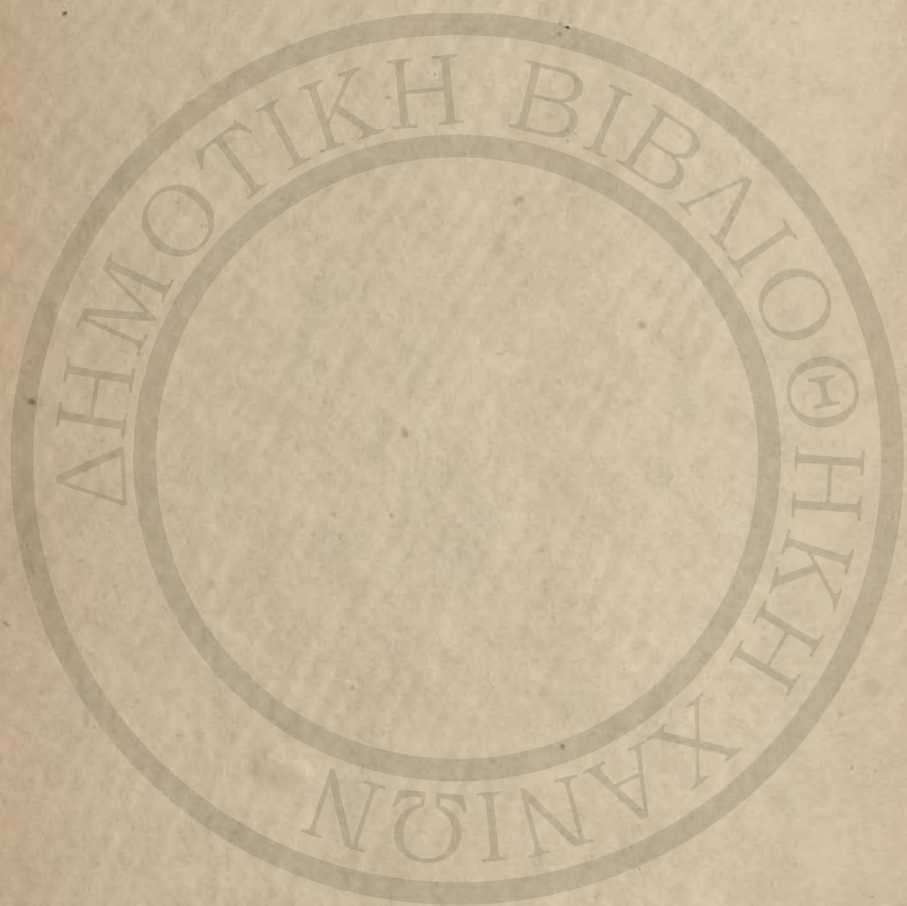

274.96
KAT

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ. ΟΡΘΟ-
ΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
5017

274.96
KAT

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ, ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

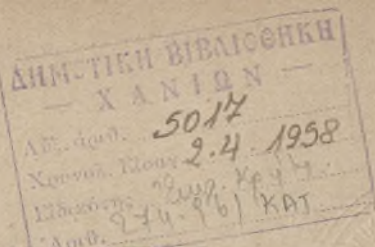
1900

274-96

Αριθ. Νόμου 276

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καταστατικού Νόμου της εν Κρήτη

Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἕγυπατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτη

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 31, 111, 112 καὶ 113 τοῦ Συντάγματος, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου καὶ τῆ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Συμβουλίου Ἡμῶν,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Κυροῦμεν τὸ ἐξ ἄρθρων ἑκατὸν ἐξήκοντα ἕξ καταστατικὸν τῆς ἐν Κρήτη Ἐκκλησίας, τὸ ψηφισθὲν ἐκ κοινῆς συνεννοήσεως τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἱεραῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου Κρήτης καὶ ἔχον ὡς ἔπεται :

ΤΙΤΛΟΣ Α΄.

Περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοὺς διατελοῦντος κλήρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ Ἐπισκοπικῶν περιφερειῶν.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ Κρητικῇ Πολιτείᾳ Ἐπισκοπικῶν περιφερειῶν ὀρίζεται εἰς ὀκτώ.

Τὴν Μητροπόλιν Κρήτης, περιλαμβάνουσάν τὴν

πόλιν Ἡράκλειον καὶ τὰς Ἐπαρχίας Πεδιάδος, Τεμένους, Μαλεβυζίου ὀλοκλήρους καὶ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Μονοφατσίου τοὺς Δήμους Μεγάλης Βρύσης καὶ τέως Τερελίου, ἐκ δὲ τῆς Ἐπαρχίας Καινουρίου τὸν Δήμον Ζαροῦ.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀρκαδίας, περιλαμβάνουσαν τὴν Ἐπαρχίαν Πυργιωτίσσης ὀλοκλήρον, τὴν Ἐπαρχίαν Καινουρίου ἐκτὸς τοῦ Δήμου Ζαροῦ καὶ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Μονοφατσίου τοὺς Δήμους Χάρακος, Σκοινιά καὶ Ἀρκαλογωρίου.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, περιλαμβάνουσαν τὴν πόλιν Ρέθυμνον καὶ τὰς Ἐπαρχίας Μυλοποτάμου καὶ Ρεθύμνης.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, περιλαμβάνουσαν τὴν πόλιν Χανία καὶ τὰς Ἐπαρχίας Ἀποκόρωνα καὶ Κυδωνίαν.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Λάμπης καὶ Σφακίων, περιλαμβάνουσαν τὰς Ἐπαρχίας Ἀμαρίου, Ἁγίου Βασιλείου καὶ Σφακίων.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Ἱερᾶς καὶ Σητείας, περιλαμβάνουσαν τὰς Ἐπαρχίας Ἱεραπέτρας καὶ Σητείας καὶ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Βιάννου τὸν Δήμον Μουρνιῶν.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Πέτρας, περιλαμβάνουσαν τὰς Ἐπαρχίας Λασηθίου καὶ Μεραμβέλλου καὶ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Βιάννου τοὺς Δήμους Βιάννου καὶ Ἁγίου Βασιλείου.

Τὴν Ἐπισκοπὴν Κισσάμου καὶ Σελύνου περιλαμβάνουσαν τὰς Ἐπαρχίας Κίσσαμον καὶ Σέλυνον.

Ἄρθρον 2.

Ἐδραὶ τῶν Ἐπισκοπῶν εἶναι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὸ Ἡράκλειον, Ἀρκαδίας οἱ Ἅγιοι Δέκα, Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου τὸ Ρέθυμνον, Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου τὰ Χανία, Λάμπης καὶ Σφακίων τὸ Ἅγιον

Πνεῦμα, Ἱεροσητείας ἢ Ἱεράπετρος, Πέτρας ἢ Νεά-
πολις, Κισσάμου καὶ Σελύνου τὸ Καστέλλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἐκάστη Ἐπισκοπικὴ ἔδρα ἔχει καὶ ἴδιον Ἐπίσκοπον, οὐδὲ δύναται νὰ παραμείνη χηρεύουσα Ἐπισκοπὴ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν. Ὄταν τελευτήσῃ Ἐπίσκοπος, ὁ Μητροπολίτης εἰδοποιεῖ τὸν Ἡγεμόνα περὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἡμέρας τῆς συγκλήσεως τῆς Συνόδου. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεργαζομένη ἐκλέγει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τρεῖς κληρικούς πολίτας Κρήτας, ἔχοντας πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς, δεδοκιμασμένην πείραν ἐκκλησιαστικῆς Διοικήσεως κτωμένην ἢ παρ' Ἐπισκόπων ἐπὶ πενταετίαν, ἢ ἐν τῇ ἀμευθύνσει Ἱεροδιδασκαλεῖου ἐπὶ ἴσον χρόνον, εὐσεβεῖς τὴν πίστιν καὶ τὰ ἔργα. Τὰ ὀνόματα τῶν τριῶν τούτων ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου τῷ Ἡγεμόνι, ἐγκρίνονται ἓνα τῶν τριῶν, ὅστις καὶ χειροτονεῖται Ἐπίσκοπος· μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνός, τοῦ ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Ἡγεμόνος, πέμπεται ὑπὸ τῆς Συνόδου τὸ κατωτέρω μῆνυμα εἰς τὸν ἐκλεγέντα.

Τῆς Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς (δεῖνος) γνησίου δίχα Ἀρχιερέως ἐναπομεινάσης, ὡς τοῦ ἐν αὐτῇ τῆς Ἀρχιερατεύοντος πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, (ἢ τι ἐτέρον) ἢ Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Κρήτης προτροπῇ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου Αὐτῆς Μητροπολίτου Κρήτης καὶ ἐγκρίσει τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Εὐσεβεστάτου Ἡγεμόνος ἡμῶν ψήφοις κανονικαῖς ἐκλεξαμένη καλεῖ τὴν ἐσιότητά σου (τὸν δεῖνα) εἰς διαδοχὴν τοῦ χηρεύοντος θρόνου τῆς Ἱεραῆς Ἐπισκοπῆς (δεῖνος).

Μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ μηνύματος, ὁ ἐφηρι-
σμένος ἐν ὀρίζομένῃ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ἀπαγγέλει ἐνώ-
πιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τὴν
περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς διαβεβαίωσιν αὐτοῦ
ἔχουσαν οὕτως :

« Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν Θεόθεν ὀδηγηθέντων
» Ἀγίων Ἀρχιερέων, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱεράν
» Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρητικῆς-
» Πολιτείας, ἐφηρίσθην ὁ ἐλάχιστος ἐγὼ εἰς διαδός
» χὴν τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς (δεῖνος) καὶ
» ἔτυχον τῆς τοῦ Εὐσεβεστάτου καὶ Ὑψηλοτάτου
» Ἡγεμόνος ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θείῳ βου-
» λήματι καὶ δέχομαι τὴν ποιμαντορίαν τῆς Ἐπισκο-
» πῆς ταύτης, διαβεβαιούμενος τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ὅτι
» διατηρήσω ἀκραιφνῶς τὰ Ἱερά καθήκοντα τῆς ἥς
» ἀναδέχομαι Ἱεραρχίας καὶ ποιμανῶ Θεαρέστως καὶ
» Θεοφιλῶς τὸ ἐμπιστευόμενόν μοι λογικὸν τοῦ Κυ-
» ρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
» ποιμνιον, ὀδηγῶν αὐτὸ εἰς νομάς Σωτηρίους τῆς Εὐ-
» αγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμενῶ πιστὸς εἰς τὸν εὐσε-
» βέστατον ἡμῶν Ἡγεμόνα καὶ ἀκατάγνωστος ἐν πᾶσι
» τοῖς Ἀρχιερατικοῖς καθήκουσι διὰ τῆς θείας χάρι-
» τος. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποφηρίου, γραφομένη ἐν
τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῶν Ἱπομνημάτων, υπογράφεται ὑπὸ
τοῦ ἰδίου. Κατόπιν προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς
καὶ Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Ἐπίσκοπος τῆς ἥς ἔλα-
χεν Ἐπισκοπῆς, μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐγκαθιδρύε-
ται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ δὲ τὰ
Ἀρχιερατικὰ του καθήκοντα διαβεβαιούται τὴν πίστιν
αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἡγεμόνος παρόντος τοῦ Μητροπο-
λίτου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν
Θρησκευμάτων Συμβούλου διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως :

« Ὑψηλότατε. Διαβεβαιούμαι τὴν Ὑμετέραν Βασιλι-

κὴν Ὑψηλότητα ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ μου, ὅτι αἰείποτε διατελῶν πιστὸς Αὐτῇ ὡς τῷ Ἡγεμόνι καὶ Κυριάρχῃ τῆς Πατρίδος μου καὶ εὐπειθὴς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τῆς Κρητικῆς Πολιτείας, καταβαλῶ πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρῶ τῇ Θεῇ Χάρτι πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα τῆς πνευματικῆς Ποιμαντορίας τοῦ κατὰ τὴν κληρωθεῖσάν μοι Ἐπισκοπὴν πιστοτάτου Σου λαοῦ, καὶ μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῆς διαβεβαίωσης ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψιστὸν Θεόν, ὅς δόξῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ, διατηρήσῃ δὲ τὴν Ὑμετέραν Ἡγεμονεῖαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ νεοχειροτονήτου τηρεῖται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων.

Ἄρθρον 4.

Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθεὶς εἶναι ἰσόβιος. Δὲν ἀποβάλλεται τῆς αὐτοῦ Ἐπισκοπῆς ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι, καθαιρέσιν ἢ εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἄρθρου 7, οὐδὲ δύναται ἄνευ τῶν ἐν τοῖς Ἱεροῖς κανόσιν ἀναγραφομένων λόγων νὰ παραιτηθῇ. Ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς τὴν Ἱερὰν Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον πρὸς τοῦτο συγκαλουμένην, ἣτις, ἐὰν εὖρῃ δεδικαιολογημένην ὑπὸ τῶν Ἱερῶν κανόνων ταύτην ἀποδέχεται αὐτὴν καὶ ἀνακοινῶσιν διὰ τοῦ Πρωέδρου Αὐτῆς ταύτην τῷ Ἡγεμόνι καὶ προβαίνει εἰς κανονικὰς ψήφους πρὸς ἐκλογὴν ἑτέρου Ἐπισκόπου. Ἄλλως, ἀπορρίπτουσα ταύτην, καλεῖ τὸν Ἐπίσκοπον εἰς τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 5.

Ἀποβιώσαντος Ἐπισκόπου ἀναλαμβάνει προσωρινῶς ἢ Ἱερὰ Μητρόπολις τὴν Διοίκησιν τῆς γηρευσούσης

Ἐπισκοπῆς μέχρις ἐκλογῆς νέου Ἐπισκόπου.

Ἄρθρον 6.

Ἄμα τῇ ἀποβιώσει τοῦ Ἐπισκόπου ὁ πρῶτος τῶ ἀξιώματι τῶν ἱερέων τῆς Ἐπισκοπικῆς ἑδρας, προσλαμβάνων προσέτι καὶ ἓνα βαθμοφόρον κληρικὸν τῆς ἐπισκοπῆς, καλεῖ τὸν Εἰρηνοδίκην καὶ προβαίνει μετ' αὐτοῦ εἰς σφράγισιν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν τε πραγμάτων καὶ ἀρχείων τῆς ἐπισκοπῆς, μέχρις οὗ ἐκλεγῆ ὁ διάδοχος τοῦ ἀποβιώσαντος εἰδοποιῶν ἅμα περὶ τούτου τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν.

Ἄρθρον 7.

Ἐὰν Ἐπίσκοπος ἕνεκα χρονίου σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ νοσήματος κατασταθῆ ἀδύνατος νὰ ἐπιτελῆ τὰ ποιμαντορικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, καθίσταται τοῦτο γνωστὸν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ συνεργουμένην Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον, ἥτις στηριζομένη, ἐπὶ ἱατρικῆς διαγνώσεως, ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτοῦ καὶ γνωρίζει ταύτην τῷ Ἡγεμόνι, οὗτινος αἰτεῖται τὴν ἔγκρισιν, μεθ' ἣν προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν διαδόχου. Εἰς τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περὶ θαλψις 200 δρ. κατὰ μῆνα μέχρις οὗ ἀποβίωσῃ.

Ἄρθρον 8.

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ Κρητικῇ Πολιτείᾳ Ἐπίσκοποι μὴ, δὲ τοῦ Μητροπολίτου ἐξαιρουμένου διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν Ἐφορείαν τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου, εἰς ἣν ἀναφέρονται ἐπὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ τοὺς κανόνας αὐτῆς. Ἡ ἀναφορὰ γίνεται διὰ τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 9.

Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ Πνευματικὴ καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Ἐπισκοπῆς. Ἐνα-

σκει ἐντῆ Ἐπισκοπικῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ τὰ παρὰ τῶν Ἱερῶν κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαραμειώτα τὰ θεία δόγματα, ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ Ἱερά Μυστήρια, καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπαγρυπνεῖ καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν τήρησιν ὑπὸ τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν, προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγκωσιν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγκινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὴν σεμνοπρεπῆ καὶ εὐπρεπῆ ἐξεικόνισιν τῶν Ἁγίων εἰκόνων, εἰς τὴν καλὴν διατήρησιν τῶν Ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμυρίων καὶ πάντων τῶν εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγομένων. Ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς μορφώσεως καὶ διαγωγῆς τῶν ἐν αὐταῖς ἀσκουμένων καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐταῖς ναῶν. Ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ἠθικῆς, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας βιωτῆς, τῶν ὑπ' αὐτὸν Χριστιανῶν καὶ καταγγέλλει εἰς τὴν Εἰταγγελικὴν ἀρχὴν τοὺς παρὰ τούτους πρὸς κοινὸν σκάνδαλον βιοῦντας ζητῶν τὴν τούτων κατὰ τοὺς νόμους τιμωρίαν. Τηρεῖ τὸν ἐν χρήσει ἀρχαῖκὸν τύπον τῆς ὑπογραφῆς.

Ἄρθρον 10.

Ἐκαστος τῶν Ἐπισκόπων ἔχει ἰδίαν σφραγίδα ἀρχαικοῦ Χριστιανικοῦ τύπου καὶ ἐμβλήματος:

α) Ὁ Μητροπολίτης Κρήτης τὸν καλὸν ποιμένα φέροντα ἐπ' ὤμων τὸν ἀμνὸν καὶ παρὰ τοὺς πόδας τὰ ποιμενικὰ δοχεῖα καὶ κύκλω Ἱερά Μητρόπολις Κρήτης.

β) Ὁ Ἀρκαδίας τὸ Μονόγραμμα ἐντὸς κύκλου καὶ πέριξ Ἱερά Ἐπισκοπὴ Ἀρκαδίας.

γ) Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου στήλην ἔχου-

σαν δώδεκα μικρούς κύκλους και ἐπ' αὐτῆς ἐν μέσῳ κλάδων ροινίκων και κύκλου ἀμνὸν ἐφ' οὗ τὸ μονόγραμμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ και περίξ **Ἱερά Ἐπισκοπή Ρεθύμνης και Αὐλοποτάμου.**

δ') Ὁ Κυδωνίας και Ἀποκορώνου ναῦν ἀρχαϊκὴν στηριζομένην ἐπὶ ἰχθύος ἀρχαϊκοῦ τύπου και κύκλῳ τὰ γράμματα **Ἱερά Ἐπισκοπή Κυδωνίας και Ἀποκορώνου.**

ε') Ὁ Λάμπης και Σφακίων τρίαιναν, διερχομένην δι' ἰχθύος, και κύκλῳ τὰ γράμματα **Ἱερά Ἐπισκοπή Λάμπης και Σφακίων.**

ς') Ὁ Ἱεράς και Σητείας σταυρὸν, ἀπολήγοντα εἰς ἄγκυραν και κύκλῳ **Ἱερά Ἐπισκοπή Ἱεράς και Σητείας.**

ζ') Ὁ Πέτρας βράχον, ἐφ' οὗ ἴσταται ἀμνὸς ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ μονόγραμμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ και ἐκ τοῦ βράχου ἐξερχομένης τέσσαρας πηγὰς ὑδάτων και κύκλῳ **Ἱερά Ἐπισκοπή Πέτρας.**

η') Ὁ Κισσάμου και Σελύνου κίβωτον μετὰ περιστερῆς φερούσης κλάδον ἐλαίας και κύκλῳ **Ἱερά Ἐπισκοπή Κισσάμου και Σελύνου.**

Ἡ σφραγὶς τῆς Μητροπόλεως θὰ ἔχη διάμετρον τεσσαράκοντα ὑπογυλιόμετρον αἱ δὲ τῶν Ἐπισκοπῶν τριάκοντα πέντε.

Ἄρθρον 11.

Ὁ Ἐπίσκοπος δικάζει τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις και παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κληρικῶν και ἐπιβάλλει Ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς δι' ἠτιολογημένων και ἐπὶ ρητῶν κανόνων στηριζομένων ἀποφάσεων αὐτοῦ εἰς τὸν περιπεσόντα εἰς ἀμάρτημα ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἐξῆς :

α) Ἐπίπληξιν.

β) Ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐφημερίας.

γ') Ἐκπτώσιν τοῦ Ἀξιώματος.

δ') Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς τοῦ σωφρονιστηρίου τῶν κληρικῶν.

ε') Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τοῦ παρανόμως ληφθέντος.

Ἄρθρον 12.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐπισκόπου, αἱ κατακρινώσασα ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν ἕως ἑξ μηνῶν εἰσὶν ἀνέκλητοι ὑπὸ αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ δικάζοντος Ἐπισκόπου οὐνάμεναι νὰ συγχωρηθῶσιν ἢ καταργηθῶσιν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως, συμφώνως μὲ τὴν ἐν ἰσχύϊ πολιτικὴν δικονομίαν. Ἡ ἔφεσις ἐπιδίδοται πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, ὁ δὲ Ἐπίσκοπος φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαιροῦ καὶ ταχυτέρας ἀποστολῆς αὐτῆς εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν πρὸς ὑποβολὴν ἐνώπιον τῆς Συνόδου. Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως β' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τοῦ παρόντος καταστατικοῦ Νόμου ἐπικυροῦσα, τροπολογοῦσα ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 13.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπισκόπων ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου παρακαλουμένης.

Ἄρθρον 14.

Ἐάν ποτε κληρικὸς κατηγορηθῇ δι' Ἐκκλησιαστικὸν ἁμάρτημα συνεπαγόμενον καθαίρεσιν, ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος ἢ αὐτὸς, ἢ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ κατάλληλος βαθμοφόρος κληρικὸς ἐνεργεῖ τὰς ἀνακρίσεις. Μετὰ τὴν

ἀποπεράτωσιν τούτων, ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος εὐρίσκη βάσιμον τὴν κατηγορίαν, ἀποστέλλει τὸν φέκελλον τῶν ἀνακρίσεων πρὸς τὴν Μητρόπολιν, ἥτις προσκαλεῖ ἐντὸς μηνὸς τὸ πολὺ τὸν Ἐπίσκοπον τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἓνα τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων καὶ δικάζει μετ' αὐτῶν τὴν κατηγορίαν, ἀφοῦ προηγουμένως καλέσωσιν εἰς ἀπολογίαὶν τὸν κατηγορούμενον. Τὸ Ἐπισκοπικὸν τοῦτο Δικαστήριον ἀποφαίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι ἀνέκκλητος. Ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνακρίσεων κρίνη ἀβάσιμον τὴν κατηγορίαν ἀπαλλάσσει ταύτης τὸν κατηγορηθέντα κληρικὸν, πέμπει δὲ τὴν σχετικὴν δικογραφίαν πρὸς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν, ὅπως ὑποβληθῆ εἰς τὴν πρώτην συγκληθησομένην Σύνοδον, ἥτις ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῆς τελειωτικῶς.

Ἄρθρο. 15.

Ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς συστατικὰς ἐπιστολάς τῶν διὰ τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ διερχομένων κληρικῶν καὶ ν' ἀποπέμπῃ διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς τοὺς ἄνευ λόγων ἢ ἄνευ ἐγγράφων προσερχομένους ἢ τοὺς πέραν τῆς τεταγμένης ἀδείας παραμένοντας ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ κληρικούς.

Ἄρθρο. 16.

Ὁ Ἐπίσκοπος δοκιμάζει τοὺς πρὸς χειροτονίαν ἐκ τῆς Ἐπισκοπικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας προσερχομένους καὶ προχειρίζει μόνον τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ Νόμου καθοριζόμενα προσόντα, ἀφοῦ πρῶτον ὑποβάλῃ διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον πάντα τὰ σχετικὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ τε κατὰ Νόμον ἀνάγκη τῆς ἐν τῇ ἐναργίᾳ χειροτονίας τοῦ ἱερέως καὶ τῶν προσόντων ἢ ὑπαρξίς. Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται ἐπὶ τούτων καὶ ἡ ἀποδέχεται ἢ

ἀπορρίπτει ἠτιολογημένως πάντοτε τὴν αἴτησιν, ὁ δὲ ἀρμόδιος Ἀρχιερεὺς ἐνεργεῖ κατὰ τὴν Συνοδικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 17.

Χειροτονία πρεσβυτέρου ἐφημερίου καὶ κουρά μοναχοῦ τελεῖται κατὰ τὰ ἐν τῷ σχετικῷ ἄρθρῳ καθοριζόμενα. Ὁ συντελέσας διὰ ψευδῶν εἰσηγήσεων παρα τῆς Συνόδου εἰς χειροτονίαν ὑπεραρίθμων ἐφημερίων ἢ εἰς τὴν κουράν ὑπεραρίθμων μοναχῶν ἢ πρὸ τῆς κεκανονισμένης δοκιμασίας τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς.

Ἄρθρον 18.

Οἱ τε εἰς τὸν κοσμικὸν κλῆρον ἀνήκοντες καὶ εἰς τὸν μοναχικὸν κατατασσόμενοι δεόν νὰ ὡσι πολιταὶ Κρήτες.

Ἄρθρον 19.

Ἐκαστος τῶν Ἐπισκόπων ὀφείλει νὰ τηρῇ ἐν τάξει τὰ βιβλία τῆς ὑπηρεσίας, ἧτοι πρωτόκολλον, βιβλίον ἀποφάσεων, μοναχολόγιον, μητρῶον τοῦ ὑπὸ τὴν διακαιοδοσίαν του κλήρου, ἐν ᾧ ἀναγράφεται ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως, τοῦ γάμου, τῆς χειροτονίας καὶ τοῦ θανάτου, ὑπογράφει δὲ ἰδιοχείρως καὶ ἕκαστος τῶν Ἐφημερίων. Ἐν ἰδιαιτέρα εἰδικῇ στήλῃ ἀναγράφονται αἱ εἰς ἕκαστον ἐπιβληθεῖσαι ποιναὶ ἢ πράξεις αὐτοῦ εὐσεβεῖς.

Ἄρθρον 20.

Ἐκαστος τῶν Ἐπισκόπων ὀφείλει νὰ ἔχη παρ' ἑαυτοῦ διάκονον καὶ νὰ ὀνομάζῃ ἐπίτροπον βαθμοφόρον κληρικόν, ὅταν ἀπέρχηται ἀπὸ τῆς ἐδρας τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ. Τὸν Ἐπίτροπον τοῦτον γνωρίζει τῇ Διοικητικῇ ἀρχῇ πρὸς διεκπεραίωσιν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 21.

Οὐδενὶ ἐτέρῳ κληρικῷ, μοναχῷ, πρεσβυτέρῳ ἢ διακόνῳ, ἐκτὸς τῶν ἀντιπροσώπων ξένων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐπισκόπου ἢ εἰς διδασκαλίαν ἐν τοῖς Σχολείοις ἀδεία κανονικῇ προσειλημμένων, ἐπιτρέπεται

ἢ ἐκτὸς τῆς Μονῆς διαμονή. Ἐὰν μοναχὸς τοιοῦτος δια-
μένη ἐκτὸς Μονῆς καὶ μὴ θελήσῃ νὰ συμμορφωθῇ τῇ
Ἐπισκοπικῇ διαταγῇ, ζητεῖται διὰ τῆς Ἀστυνομίας ἢ εἰς
τὴν Μονὴν αὐτοῦ βία προσαγωγῇ, ἐὰν δὲ ἀνῆκῃ εἰς Μο-
νὴν ἔξω τῆς Νήσου κειμένην, ἀποπέμπεται τῆς γῶρας.
Ἐπίσκοπος, παραμελήσας τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου
τούτου, παιδεύεται Ἐκκλησιαστικῶς.

Ἄρθρον 22.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀρμο-
δίου Ἐπισκόπου οὐδεὶς τῶν ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ
ιεροπραξίαν τινὰ ἐν ἄλλῃ ἐνορίᾳ ἢ ἐν Ἐξωκκλησίῳ ἢ ἐν
ἐνοριακῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐὰν ὁ ἱερωμένος εἶναι ἐκ ξένης Ἐ-
πισκοπῆς. Ἐὰν δὲ εἶναι κανονικὸς ἐφημέριος τῆς αὐτῆς
Ἐπισκοπικῆς περιφερείας δύναται νὰ ἱεροπρακτῇ καὶ ἐν
ξένῃ ἐνορίᾳ τῇ κανονικῇ ἐγγράφῳ ἀδείᾳ τοῦ ἀρμοδίου
ἐφημερίου.

Ἄρθρον 23.

Οὐδενὶ τῶν ἱερωμένων ἐπιτρέπεται νὰ παραμῆνῃ ἐν
ξένῃ Ἐπισκοπῇ ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἐπι-
σκόπου, οὔτε νὰ διαμείνῃ ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπικῆς του
περιφερείας πέραν τοῦ χρόνου τῆς ἀδείας, οὔτε νὰ μετα-
βάλλῃ τὴν σταθερὰν διαμονὴν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυ-
τηρίου ἐγγράφου. Ἄλλοθεν προσερχόμενος δὲν εἶναι δε-
κτὸς πρὸς ἐξάσκησιν ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ
τακτικὸν ἐγγραφοῦ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὅψ' ὄν ἐτέλει
πρότερον. Προσερχόμενος δὲ εἰς ξένην Ἐπισκοπὴν ὀφεί-
λει νὰ ἐμφανίζηται ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τόπου Ἐκκλησια-
στικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 24.

Οὐδενὶ τῶν κληρικῶν ἐπιτρέπεται ἀπὸ κοινότητος εἰς
κοινότητα, λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, νὰ περι-
φέρηται, εἰ δὲ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται
ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ, ἂν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς

ποινικὴν καταδίωξιν, προσάγῃται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὸν διὰ τῆς Ἀστυνομίας εἰς τὸν Ἐπίσκοπόν του, παρ' οὗ δικάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 25.

Πᾶς δὲκ τοῦ κλήρου κοσμικοῦ ἢ μοναχικοῦ καλούμενος εἰς μαρτυρίαν ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου Πονηκοῦ Δικαστηρίου καλεῖται διὰ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Διχιοῦται δὲ νὰ ἀνρηθῇ τὴν μαρτυρίαν ἐξεταζόμενος περὶ ὅτων γινώσκει ἐξ ἐξομολογήσεως. Οἱ Ἀρχιερεῖς ἐξετάζονται ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, ἢ δὲ μαρτυρία αὐτῶν, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ.

Ἄρθρον 26.

Τοῦ προσηλυτισμοῦ ἀπαγορευομένου ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἕκαστος Ἐπίσκοπος ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρεσβευομένων θείων δογμάτων καὶ ὅταν πληρορορηθῇ ὅτι ἐπιχειρεῖ τις νὰ ταράξῃ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Κρητικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ περιφερείᾳ του διὰ προσηλυτιστικῆς ἑτεροδοξατικαίας ἢ διδάχῃς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, ἐξαιτεῖται τὴν πύξιν τοῦ κακοῦ διὰ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκδίδει σχετικὴν ποινικὴν ἐγκύκλιον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῶν ἑτεροδοξατικαίων προσγινόμενης ὀρησκειτικῆς βλάβης.

Ἄρθρον 27.

Ἐκαστος Ἐπίσκοπος ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ὀρησκειτικῆς μορφώσεως τῶν Χριστιανοπαίδων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ καὶ σφραγίζει διὰ τῆς ἐπισήμου σφραγίδος τὰ ὀρησκειτικὰ βιβλία ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐκκλησίας καὶ δύνανται ελευθέρως

ν' ἀναγινώσκονται ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων· ἐὰν δὲ παρατηρήσῃ ὅτι εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρῆσιν τῆς Ὀρθοδόξου νεολαίας καὶ τοῦ κλήρου εἴτε ἕξωθεν τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἰσαγομένων, εἴτε ἐν αὐτῇ δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων ἐντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ ἀντικειμένων θρησκευτικῶν, εὗρηνται ἰδέαι καὶ σκέψεις ἀντικείμεναι πρὸς τὰ θεῖα δόγματα, τὰ ἱερά μυστήρια, τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱερὰν διδασκαλίαν, τὰς ἱεράς παραδόσεις, τὰς ἱεράς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀναφέρεται ἠτιολογημένως διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πρὸς τὸν οἰκτεῖον Σύμβουλον καὶ αἰτεῖται τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως τῶν βιβλίων τούτων ἐν τοῖς σχολείοις, καὶ τὴν κατὰ Νόμους τιμωρίαν τῶν ὑπαιτίων. Ἐὰν δὲ οἱ τοιοῦτοι ὦσι κληρικοὶ, τιμωροῦνται πρῶτον κανονικῶς καὶ εἶτα πολιτικῶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἄρθρον 28.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔκθεσις καὶ πώλησις σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ καθοσιωθέντος εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν, ἢ τοι τιμίων Σταυρῶν, Ἀγίων Λειψάνων, Ἀγίων Εἰκόνων καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ Ἱερατικοῦ ἀμφίου, οὐδέ ἢ κατάσχεσις αὐτῶν πρὸς πληρωμὴν χρέους. Ὁ Ἐπίσκοπος διὰ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς ἐνεργεῖ τὰ δέοντα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου.

Ἄρθρον 29.

Ὅσάκις τις τῶν τοῦ κλήρου συλληφθῆ καὶ προφυλακισθῆ δι' ἀθέμιτόν τινα πρᾶξιν ἐκ τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τῆς Πολιτείας νόμων προβλεπομένων, κρατεῖται ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ φυλακῇ τῶν κληρικῶν. Καταδικασθεὶς δὲ ἐπὶ ἀδικήματι συνεπαγομένῳ καθαίρεσιν καθαιρεῖται πρῶτον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ εἶτα μεταφέρεται εἰς τὰς κοινὰς φυλακάς.

Ἄρθρον 30.

Ὁ Ἐπίσκοπος χορηγεῖ ἄδειαν πρὸς ἀνέγερσιν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ κανονικοῦ σχεδίου ἀρχιτέκτονος, ἐξασφαλίζων πρότερον τὴν συντήρησιν αὐτῶν, τὴν δαπάνην τῆς οἰκοδομῆς καὶ βεβαιούμενος περὶ τῆς ἐνοριακῆς ἀνάγκης πρὸς ἀνέγερσιν Ἐκκλησίας. Ἡ ἀνέγερσις ἐξωκκλησιῶν ἀπαγορεύεται ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς Νεκροταφείοις καὶ τῶν ἰδιωτικῇ δαπάνῃ ἀνεγειρομένων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες καθιερούμεναι ἀποδίδονται κατὰ τὰ κεκανονισμένα εἰς τὴν Ἐνοριακὴν Ἐκκλησίαν τῆς περιφέρειας.

Ἄρθρον 31.

Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαί, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἀπολαύουσι προστασίας καὶ ὑπερασπίσεως παρὰ τῆς Πολιτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐπομένως πᾶσαι αἱ Πολιτικαὶ Ἀρχαί ὑποχρεοῦνται ὡσάντις συνωδᾷ τῷ νόμῳ τούτῳ καλοῦνται εἰς προστασίαν τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας νὰ προστατεύωσι καὶ νὰ ὑποστηρίζωσιν αὐτὴν κατὰ τὴν αἴτησιν Τῆς.

Ἄρθρον 32.

Οἱ Ἀρχιερεῖς, ὅταν δεήσῃ, παρέχουσιν ἀντὶ ὄρκου τὴν ἐξῆς διαβεβαίωσιν, ἔχουσαν τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὄρκου ἰσχὺν καὶ πάσας τὰς συνεκείας τῆς τούτου παράδοσεως. « Διαβεβαίωμαι ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ μου ὅτι . . . . . » οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι : « Διαβεβαίωμαι ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου ὅτι . . . . . ».

Ἄρθρον 33.

Ἄπας ὁ κατὰ τὴν Κρητικὴν Πολιτείαν Ἱερὸς κληρὸς ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς μνημονεῖ πρῶτον τοῦ Ἡγεμόνος καὶ εἶτα τοῦ Ἐπισκόπου κατὰ τὸν καθορισθῆσόμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τύπον.

Ἄρθρον 34.

Ἐκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπισκόπων ὀφείλει νὰ

περιδεύη ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνά τὴν ἰδίαν αὐτοῦ Ἐπισκοπὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ἄρθρον 33.

Ἐπίσκοπος μεταβαίνων εἰς ξένην Ἐπισκοπὴν δεῖται τῆς ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου, εἰς οὗ τὴν Ἐπισκοπὴν μεταβίνει, οὐδὲ δύναται νὰ παρῃμείνη πέραν τῶν εἰκοσιδύο ἡμερῶν ἐν αὐτῇ ἄνευ ἀδείας τοῦ Μητροπολίτου. Προκειμένου δὲ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν χρήσουσιν ἀδείας δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος διδομένης καὶ ζητουμένης ὑπὸ μὲν τοῦ Μητροπολίτου ἀπ' εὐθείας ὑπὸ δὲ τῶν Ἐπισκόπων διὰ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 36.

Οἱ Ἐπίσκοποι ἔχοντες τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τῶν ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις ὑπηρετούντων καὶ ὑπηρετούσων ἀνηλίκων παίδων καὶ κορῶν δικαιοῦνται νὰ φρονίσωσι περὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως καὶ ἐν ταμειωτηρίῳ καταθέσεως τῶν ἐτησίων μισθοδοσιῶν αὐτῶν καὶ ἐνεργοῦσι διὰ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς τὴν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν αὐτῶν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ὅταν ὑποπτεύωσι διακινδυνεύοντα τὸ ἠθικὸν ἢ τὸ θρησκευτικὸν αὐτῶν. Γονεῖς δὲ ἀρνούμενοι τὴν παραλαβὴν τῶν τέκνων τῶν ἢ ἐπαναφέροντες ταῦτα, ὅθεν τὰ παρέλαβον, τιμωροῦνται τῇ αἰτήσει τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὸν περὶ τούτου ἐκδοθησόμενον Νόμον. Τὴν αὐτὴν προστασίαν παρέχουσιν οἱ Ἐπίσκοποι καὶ εἰς τὰς ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις ὑπηρετούσας ἐνηλίκους κόρας, ὅσας αὐτὴ ζητηθῆ ὑπ' αὐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ

Ἄρθρον 37.

Ὁ Μητροπολίτης, Πρόεδρος ὢν τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου, ἀποτελεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας τὴν **Ἱερὰν Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον Κρήτης.**

Ἄρθρον 38.

Ἡ Σύνοδος αὕτη συνέρχεται ἐν Ἡρακλείῳ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας κανόνας, τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις συγκληθῆ ἢ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ἢ αὐτεπαγγέλτως ἢ κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 39.

Οὐδεὶς τῶν Ἐπισκόπων δικαιούται ν' ἀρνηθῆ νὰ προσέλθῃ ἐκτὸς διὰ λόγους ἀσθενείας.

Ἄρθρον 40.

Ἡ Σύνοδος συνεδριάζει ἐν ἐπισήμῳ ἀμφιέσει τῶν Συνέδρων· ἔχει δὲ γραμματέα ἢ τὸν νεώτερον τῶν Ἐπισκόπων ἢ ἓνα τῶν βαθμοφόρων κληρικῶν ὀριζόμενον ὑπ' αὐτῆς, ἐκτελοῦντα δὲ ἐργασίαν ἀμισθί.

Ἄρθρον 41

Ἡ Σύνοδος εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐὰν εἶναι παρόντες τέσσαρες τῶν Ἐπισκόπων καὶ ὁ Μητροπολίτης. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν· ἐν ἰσοψηφίᾳ κρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου, πλὴν ὅταν πρόκειται περὶ δίκης κληρικοῦ, ὅτε κρατεῖ ἡ ἐπιεικεστέρα γνώμη.

Ἄρθρον 42.

Ἐν ἐκάστη Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡγεμόνος Ἡγεμονικὸς Ἐπιτρόπος, ὅστις παρακαθήμενος ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἐφορᾷ ἀπλῶς εἰς τὰς πράξεις τῆς Συνόδου, μὴ τυχὸν αὐταὶ ἀντίκηνται εἰς ρητοὺς νόμους τῆς Πολιτείας. Ἦ ἤρον δὲν ἔχει. Ἐπογράφει ἐν τοῖς πρωτοτύποις πασῶν τῶν πράξεων τῆς Ἱερᾷ Συνόδου, ἀρνεῖται δὲ ὑπογραφήν τότε μόνον, ὅταν αὐταὶ ἀντίκηνται εἰς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας. Πᾶσα πράξις τῆς Συνόδου ἄνευ ὑπογραφῆς τοῦ Ἡγεμονικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου εἶναι ἄκυρος. Ἐὰν ὁ Ἡγεμονικὸς Ἐπιτρόπος ἄνευ λόγου ἀρνηθῇ ὑπογραφήν ἢ παράττασιν, ἡ Σύνοδος διὰ τοῦ Προέδρου ἀναφέρεται εἰς τὸν Ἡγεμόνα καὶ αἰτεῖται ἠτιολογημένως τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ Ἡγεμονικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 43.

Τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾷ Συνόδου εἶναι ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικὰ, καὶ ἐν μὲν τοῖς ἐσωτερικοῖς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καθόσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ὡς σχετιζόμενα πρὸς τὴν Πολιτείαν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐνεργεῖ τῇ συμπράξει καὶ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 44.

Τὰ ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Συνόδου εἶναι

α.) Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία.

β.) Λι διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνάγκη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κρατοῦντα καὶ κεκανονισμένα.

γ.) Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθήκοντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ.) Ἡ θρησκευτικὴ διδασχὴ πρὸς τὸν λαὸν καθόσον

δὲν προσβάλλονται τὸ πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τῆς Κρη-
τικῆς Πολιτείας.

ε.) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία.

Ϛ.) Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι
εἰς τὸν κλῆρον καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς χειροτονίας αὐτῶν.

ζ.) Ἡ ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καταστά-
σεως καὶ τοῦ κατὰ κανόνας βίου τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς τῆς
Κρητικῆς Πολιτείας ἀσκουμένων.

η.) Ἡ μέριμνα περὶ τῆς εὐπρεπείας τῶν Ἐκκλη-
σιῶν καὶ περὶ τῆς τηρήσεως τοῦ ἀρχαίου ἀλλὰ καλλι-
τεχνικοῦ τύπου τῶν ἱερῶν εἰκόνων ὁ καθορισμὸς προσ-
δόντων καὶ ἡ παροχὴ ἀδείας ἐνασκήσεως τῆς τέχνης εἰς
τοὺς κεκτημένους τὰ προσόντα, καὶ τηροῦντας ὠρισμέ-
νον τύπον ἀγιογραφικῆς, ἡ ἀπαγόρευσις δὲ εἰς τοὺς μὴ
τοιούτους τῆς ἐνασκήσεως τῆς τέχνης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ
καὶ ταῖς οἰκίαις τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Πάντα τὰ
ἐγκειρισμένων ζωγράφων ἔργα φέρουσι τὸν ἀριθμὸν τῆς
σχετικῆς Συνοδικῆς ἀδείας.

θ.) Ἡ εὐκοσμία τοῦ κλήρου καὶ ἡ φροντίς ἵνα οἱ
ἱερωμένοι Μοναχοὶ ἢ κοσμικοὶ μὴ ἀτχολῶνται παρὰ
τὴν κανονικὴν ἀπαγόρευσιν εἰς Πολιτικὰ πράγματα,
μηδὲ λαμβάνωσι τὴν ἐλαχίστην συμμετοχὴν εἰς αὐτά.

Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
ἀνήκοντα αἱ διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθλα-
πτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν Καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ
τοῦ κλήρου.

Ἄρθρον 43.

Αἱ διατάξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπογράφονται ὑπὸ
πάντων τῶν παρόντων μελῶν μηδενὸς δυναμένου ν' ἀρ-
νηθῆ ὑπογραφὴν. Οἱ μειοψηφοῦντες δύνανται νὰ ζητή-
σωσι νὰ καταχωρισθῆ ἡ γνώμη αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτι-
κοῖς.

Ἄρθρον 46.

Ἐν τοῖς κυρίως Ἐκκλησιαστικοῖς ἀντικειμένοις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐπὶ πάντων τῶν τοῦ κλήρου αὐτῆς, καὶ πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς ἀνώτατον Δικαστήριον ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ Ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' Ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις,

Ἄρθρον 47.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κα-
νονικὰς ποινὰς εἰς κληρικούς, καθόσον ἐκκαλοῦνται εἰ-
τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῆς ἢ καὶ δικάζονται ἀμέ-
σως ὑπ' αὐτῆς ὡς ἑξῆς :

α'.) Ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως
τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας δικαιωμάτων.

β'.) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς τοῦ Σωφρονιστη-
ρίου τῶν κληρικῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους.

γ'.) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τοῦ παρανόμως λη-
φθέντος.

δ'.) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε'.) Κεθαίρεσιν.

Ἄρθρον 48.

Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις, αἵτινες ἐκδίδονται ἡ-
τιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως τῶν σχετικῶν ἱε-
ρῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται, ἐκτελοῦνται
ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς δι' αἰτήσεως τοῦ Προέδρου
τῆς Συνόδου πρὸς τὸν οἰκεῖον Σύμβουλον καὶ δι' αὐτοῦ
πρὸς τὰς λοιπὰς Ἀρχάς.

Ἄρθρον 49.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει ἰδίαν σφραγίδα ἔχουσαν ἐν
τῷ μέσῳ θρόνον μετ' Εὐαγγελίου ἀνοικτοῦ καὶ κύκλῳ
« Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλη-
σίας Κρήτης » ἢ διάμετρος τῆς Σφραγίδος ταύ-
της εἶνε τεσσαράκοντα ὑποχιλιομέτρων.

Ἄρθρον 50.

Οὐδεμίαν ἀλληγογραφίαν πρὸς ξένους Ἐκκλησιαστικὰς ἢ πολιτικὰς ἀρχὰς δύναται νὰ ἔχη ἢ Ἱερά Σύνοδος ἢ ἡ Μητρόπολις ἢ οἱ Ἐπίσκοποι εἰμὴ διὰ τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ Γ΄.

Περὶ Γάμων καὶ διαζυγίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ.

Ἄρθρον 51.

Διὰ τὴν ἔγκυρον σύστασιν τοῦ γάμου, πλὴν τῶν ἄλλων νομίμων ἔρων, ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἀδεία τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου. Γάμος συναρθεὶς ἄνευ τοιαύτης ἀδείας εἶναι ἄκυρος ὡσάκις συναρθῆ παράνομος γάμος ὁ Ἐπίσκοπος δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν οἰκίαν Εἰσαγγελικὴν Ἀρχὴν αἰτεῖται τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἄρθρον 52.

Ἱερεὺς ὅπως ὅποτε συντελέσας ἐν γνώσει εἰς σύναψιν καὶ τέλεσιν παρανόμου γάμου τιμωρεῖται δι' ἀργίας ἀπὸ δύο ἐτῶν ἕως τριῶν, καὶ διὰ στερήσεως τῶν τῆς ἐνορίας προσόδων, ἔτι δὲ καὶ ποινικῆς ὑπαρχούσης περιπτώσεως.

Ἄρθρον 53.

Τὴν διάζευξιν δύναται νὰ ζητήσῃ.

Α΄.) Ἐκότερος τῶν συζύγων διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους :

α΄.) Μοιχείαν.

β΄.) Ἐπιβουλήν κατὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων.

γ΄.) Καταδίκην τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων εἰς ποινὴν κακουργήματος.

δ΄.) Ἀφάνειαν.

- ε΄.) Μανίαν παρατεινομένην ἐπὶ τετραετίαν.
στ΄.) Λέπραν τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων.
ζ΄.) Ἀνικανότητα ὑφισταμένην κατὰ τὴν σύναψιν
τοῦ γάμου καὶ παρατεινομένην ὑπὲρ τριετίαν.
η΄.) Ἀποδεδειγμένως ἀδύνατον καὶ ἀσυμβίβαστον
συμβίωσιν τῶν συζύγων, παρατεινομένην ὑπὲρ τριε-
τίαν μετὰ ἐπανειλημμένους τοπικούς χωρισμούς.
Β΄.) Ὁ Σύζυγος.
θ΄.) Διὰ τὴν ἐπίμονον ἄρνησιν τῆς συζύγου νὰ ἐπα-
νέλθῃ εἰς τὸν Συζυγικὸν οἶκον μετὰ πρόσκλησιν τοῦ
Ἐπισκόπου.
Γ΄.) Ἡ σύζυγος.
ι.) Διὰ τὴν κακόβουλον ὑπὸ τοῦ συζύγου ἐγκατά-
λειψιν ὑπὲρ τριετίαν.
ια΄.) Ἐάν ὁ σύζυγος ἐπεβουλεύθῃ τὴν σωφροσύνην
αὐτῆς ἐπιχειρῶν νὰ ἐκδώσῃ εἰς ἄλλους αὐτὴν πρὸς
μοιχείαν.

Ἄρθρον 54.

Ἡ διάζευξις λόγῳ μοιχείας δύναται νὰ ζητηθῇ, ὡσάκις ἡ
μοιχεία ἀποδεικνύεται δι' ἀμετακλήτου καταδικαστικῆς ἀπο-
φάσεως τοῦ Ποιν. Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 55.

Ἡ διάζευξις διὰ τὴν μετὰ τὸν γάμον καταδίκην τοῦ
ἐτέρου τῶν συζύγων εἰς ποινὴν κακουργήματος δύναται νὰ
ζητηθῇ, ὅταν ἡ κατ' ἀντιμωλίαν καταδικαστικὴ ἀπόφασις
καταστῇ ἀμετάκλητος διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀνα-
θεώρησιν προθεσμίας ἢ τῆς ἀπορρίψεως τῆς γενομένης αἰτή-
σεως ἀναθεωρήσεως, ἢ ὅταν παρέλθωσι πέντε ἔτη, ἀφ' ἧς ἡ
ἐρήμην καταδικαστικὴ ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος.

Ἄρθρον 56.

Ἐπὶ ἀφάνειā ἢ περὶ διάζεύξεως αἰτησίαι δὲν εἶνε δεκτὴ
ἢ μετὰ παρέλευσιν πενταετίας, ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ σύζυγος ἢ
ἀφ' ἧς ἐλήφθησαν αἱ τελευταῖαι περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις καὶ
μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς κηρυττούσης τὴν ἀφάνειαν ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 57.

Ἡ περὶ διαζεύξεως αἰτήσεις υποβάλλεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς κατοικίας τῶν συζύγων. Ἐὰν ἡ αἰτήσις στηρίχῃται εἰς τινὰ τῶν λόγων α'. γ'. καὶ δ'. τοῦ ἄρθρου 53, ὁ Ἐπίσκοπος ἀπαγγέλλει τὴν διάζευξιν ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδεικνύωνται διὰ τῆς προσαγωγῆς τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 54 ἕως 56 ἀναφερομένων ἀποφάσεων. Ἐὰν ἡ διάζευξις ζητεῖται διὰ τινὰ τῶν λοιπῶν λόγων τοῦ ἄρθρου 53, τότε εἰς μὲν τὰς περιστάσεις ε'. ς'. καὶ ζ'. ὁ Ἐπίσκοπος παραπέμπει ἀμέσως τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ βασίμου τοῦ προτεινομένου λόγου διαζεύξεως εἰς τὸ ἀρμόδιον πολιτικὸν Δικαστήριον, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς περιστάσεις ὁ Ἐπίσκοπος ἀποπειρᾶται πρῶτον νὰ διαλλάξῃ τοὺς συζύγους, ὀρίζων ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῆς τε συζύγου καὶ τῶν τέκνων, ἐὰν δὲ θεωρήσῃ τὴν συμφιλίωσιν ἀδύνατον, ἢ ἐὰν δὲν κατορθωθῇ αὕτη ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως, παραπέμπει εἰς τὰ ἀρμόδια πολιτικὰ Δικαστήρια τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ βασίμου τοῦ προτεινομένου λόγου διαζεύξεως. Προσαχθείσης ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ Πολιτικοῦ Δικαστηρίου, ἀποφαινομένης ὑπάρχοντα τὸν προταθέντα λόγον διαζεύξεως, ὁ Ἐπίσκοπος ἀπαγγέλλει τὴν διάζευξιν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τοῦ ἔδαφ. ἢ. ἄρθρ. 53, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ διαζυγίου καὶ ν' ἀποπειραθῇ αὐθις τὴν συμφιλίωσιν τῶν συζύγων, ἀλλ' ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τοῦ ἔτους, ἀφ' ἧς ἡ ἀπόφασις τοῦ Πολιτικοῦ Δικαστηρίου κατέστη ἀμετάκλητος.

Ἄρθρον 58.

Ἡ τῆς διαζεύξεως αἰτήσις ἀποσβέννυται ἐὰν διαλλαγῶσιν οἱ σύζυγοι μετὰ τὰ γεγονότα, δι' ἃ ἠδύνατο νὰ ζητηθῇ ἔξητήθη ἢ διάζευξις. Ἄλλ' ἐὰν ἡ διάζευξις ζητηθῇ καὶ πάλιν ἕνεκα νεωτέρων λόγων, δύναται ὁ αἰτῶν νὰ ἐπικαλεσθῇ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ τὰ πρὸ τῆς διαλλαγῆς γεγονότα. Ἡ διαλλαγὴ ἀποδεικνύεται καὶ διὰ μαρτύρων.

Ἄρθρον 59.

Ὅσακις ἡ δικαιουμένη πρὸς διατροφήν σύζυγος προσάγῃ

πιστοποιήσιν τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου περὶ τῆς πενίας τῆς, δικαιούται νὰ ζητήσῃ προφορικῶς παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισαγγελέως, ὅπως κινήσῃ ἐξ ὀνόματος αὐτῆς τὴν περὶ διατροφῆς ἀγωγὴν κατὰ τοῦ συζύγου τῆς.

ΤΙΤΛΟΣ Δ΄.

Περὶ Μοναστηριακῶν ταμείων καὶ Μονῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ Μοναστηριακῶν ταμείων.

Ἄρθρον 60.

Ἰδρύνονται τέσσαρα Μοναστηριακὰ ταμεία ἀποτελοῦντα νομικὰ πρόσωπα ἀνὰ ἓν ἐν ταῖς νομοῖς Χανίων, Ρεθύμνης, Ἡρακλείου καὶ Λασηθίου. Τὸ Μοναστηριακὸν ταμεῖον τοῦ νομοῦ Χανίων περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐπαρχίαν Ἀποκορώνου, τὸ δὲ τῆς Ρεθύμνης καὶ τὴν ἐπαρχίαν Σφακίων.

Ἄρθρον 61.

Πόροι τῶν Μοναστηριακῶν ταμείων εἶνε :

- α.) Τὰ εἰσοδήματα τῶν Μοναστηριακῶν περιουσιῶν.
- β.) Τὸ ἐκ τοῦ ἰδρυθησομένου μονοπωλίου τοῦ διὰ τοὺς ναοὺς κηροῦ εἰσόδημα.
- γ.) Τὰ διὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ἐπιβαλλόμενα εἰς τοὺς κληρικοὺς πρόστιμα.
- δ.) Πᾶς ἄλλος πόρος, ὃν αἱ Μοναστηριακαὶ Ἐπιτροπεῖαι θὰ ἐξεύρωσιν ἐκ συνεννόσεως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 62.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν Μοναστηριακῶν ταμείων διατίθενται ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ κλήρου. Τοιαῦτα ἀνάγκη εἶνε :

- α.) Ἡ καταβολὴ τοῦ πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπιδόματος.
- β.) Τὰ ἐπιδόματα τῶν Ἐπισκόπων.
- γ.) Ἡ συντήρησις Ἱεροδιδασκαλείων καὶ πᾶσα δαπάνη σχετικὴ πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου.
- δ.) Ἡ συντήρησις τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς διαιτωμένων μοναχῶν.
- ε.) Ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου.

5'.) Ἡ συνδρομὴ εἰς φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ ἡ ἴδρυσίς τοιούτων.

Ἄρθρον 63.

Ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἀναγκῶν, αἱ μὲν α. β'. καὶ γ'. εἶνε κοιναί, ἀναγράφονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Πολιτείας, πρὸς πληρωμὴν δ' αὐτῶν συνεισφέρουσι πάντα τὰ Μοναστηριακὰ ταμεῖα ἀναλόγως τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων αὐτῶν, αἱ δὲ δ'. ε. καὶ στ'. εἰδικαὶ ἐκάστου Νομοῦ· καὶ περὶ μὲν τῆς δ'. ἀποφασίζει ἡ Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπεία ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐρησκειμάτων Συμβούλου, περὶ δὲ τῶν ε. καὶ στ'. τὸ οἰκίον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον κατὰ πρότασιν, τῶν κατὰ Νομούς Μοναστηριακῶν Ἐπιτροπειῶν ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν ὅμως ἰδρυμάτων δὲν δύναται νὰ διατεθῆ ἐτησίως πλέον τοῦ δεκάτου ἐκ τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ διὰ τὰς κοινὰς ἀνάγκας ἀπαιτουμένου ποσοῦ ὑπολειπομένου εἰσοδήματος τῶν Μοναστηριακῶν ταμείων.

Ἄρθρον 64.

Ἡ ἐκπροσώπησις καὶ διαχειρίσις τοῦ Μοναστηριακοῦ ταμείου ἐν ἐκάστῳ Νομῷ ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπείαν, ἀπαρτιζομένην ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου τῆς ἑδρας τοῦ Νομοῦ, ὡς Προέδρου καὶ δύο μελῶν τακτικῶν καὶ δύο ἀναπληρωτῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, κατὰ τριετίαν. Τὸν πρόεδρον κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ἀρχιερατικὸς αὐτοῦ Ἐπίτροπος, τὰ δὲ τακτικὰ μέλη οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν.

Ἄρθρον 65.

Παρ' ἐκάστη Ἐπιτροπείᾳ διορίζεται εἰς γραμματεὺς καὶ εἰς κλητῆρ. Καὶ ὁ μὲν γραμματεὺς διορίζεται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος, προτάσει τῆς Ἐπιτροπείας, τὸν κλητῆρα δὲ διορίζει ὁ Πρόεδρος αὐτῆς.

Ἄρθρον 66.

Κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ προσληθῆ καὶ βοηθὸς τοῦ γραμματέως, ἀποφάσει τῆς Ἐπι-

τροπείας, ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου. Τὸν βοηθὸν διορίζει ἡ Ἐπιτροπεία.

Ἄρθρον 67.

Τὸν γραμματέα κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ βοηθός, τοιοῦτου δὲ μὴ ὑπάρχοντος διορίζει τὸν ἀναπληρωτὴν ἡ Ἐπιτροπεία.

Ἄρθρον 68.

Τὰς εἰσπράξεις ἐκάστου Μοναστηριακοῦ ταμείου ἐνεργοῦσιν οἱ ὀημόσιοι ταμίαι κατὰ τὸν Νόμον περὶ εἰσπράξεως ὀημοσίων προσόδων καὶ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ καταθέτουσιν αὐτὰ εἰσπραττόμενα εἰς τὴν Τράπεζαν Κρήτης ἢ τὸ Κοινωφελές ταμεῖον ἐπὶ ἰδίᾳ ἀνοικτῶ λογαριασμῶ ἐντόκῳ ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐφικτόν.

Αἱ πληρωμαὶ δὲ ἐνεργοῦνται διὰ χρηματικῶν ἐνταλλμάτων, ἐκδιδόμενων ἐπὶ τῆς Τραπεζῆς ἢ τοῦ Κοινωφελοῦς ταμείου ὑπὸ τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπείας μετὰ προηγουμένην θεώρησιν τοῦ ταμείου.

Ἄρθρον 69.

Ἔργα τῶν Μοναστ. Ἐπιτροπειῶν εἶναι προσέτι:

α'.) Ὁ ὀρισμὸς τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν διατηρουμένων Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς διαιωμένων Μοναχῶν ἀφελθισομένων περιοχῶν.

β'.) Ἡ ἐκμίσθωσις τῶν λοιπῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ ἡ ἐποπτεία πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων τῆς ἐκμίσθώσεως ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμοῦ ἐκδοθησομένου ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων ἐπὶ γνωμοδότησει τῶν Μοναστηριακῶν Ἐπιτροπειῶν.

γ'.) Ἡ ἐποπτεία τῆς διαχειρίσεως τῶν Μονῶν καὶ ἡ ἐγκρισις τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν αὐτῶν.

δ'.) Ἡ ἐγκρισις πάσης δαπάνης διὰ ἀναγκαιᾶς ἐπισκευῆς ἢ οἰκοδομῆς ἐν ταῖς Μοναῖς καὶ περιοχαῖς αὐτῶν.

έ.) Ἡ ἀπόφασις περὶ πύσης δαπάνης ἐν τοῖς ἐνοικιαζομένοις Μοναστ. κτημασιν ἀναγκαιῆς κατὰ τοὺς ὄρους τῆς μισθώσεως.

Γ.) Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ τυχόν ὑπάρχοντος ἀποθεματικοῦ ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε διαχειρίσεως, τῶν Μονῶν, ἢ εἰσπραξίς τῶν ἐξ αὐτοῦ ὀφειλομένων καὶ ἢ κατάθεσις τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τῇ Τραπεζῇ Κρητης ἢ τῷ Κοινοφελεῖ ταμείῳ.

Ζ.) Ἡ ἐκκαθάρισις τῆς τυχόν ὑπαρχούσης ὄρφανικῆς περιουσίας ἐκ τῶν διαλυθεισῶν Ὀρφανικῶν Τραπεζῶν.

η.) Πᾶν ἄλλο καθήκον ἀντιτιθέμενον αὐταῖς ὑπὸ τοῦ παρόντος ἢ ὑπ' ἄλλου Νόμου.

Ἄρθρον 70.

Ἔργα τοῦ Γραμματέως εἶναι:

α.) Ἡ ἐκτέλεσις πάσης τῆς γραφικῆς ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπείας καὶ ἢ τήρησις τῶν ἀναγκαίων λογιστικῶν βιβλίων.

β.) Ἡ δις τοῦ ἔτους τακτικῶς κατ' ἐποχὰς ὀριζομένης ὑπὸ τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας καὶ ἐκτάκτως ὡσάκις θεωρήσῃ τοῦτο αὕτη ἀναγκαῖον ἐπιθεώρησις τῶν Μοναστ. κτημάτων τῶν μισθουμένων πρὸς ἐξακρίβωσιν ἐὰν τηρῶνται οἱ ὅροι τῆς μισθώσεως.

γ.) Ἡ ἐκτέλεσις τῆς γραφικῆς ἐργασίας τῆς Ἐπισκοπῆς τῆς ἑδρας τοῦ Νομοῦ.

Ἄρθρον 71.

Τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν μισθουμένων κτημάτων ἐκτελεῖ ὁ γραμματεὺς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ δύο Μοναχῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας, ὑποβάλλουσι δὲ ἀπὸ κοινοῦ πάντες μετὰ ἐκάστην ἐπιθεώρησιν ἔχθουσι περὶ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὔρον τὰ μίσθια κτήματα.

Ἄρθρον 72.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν παρατηρηθῇ παρὰβάσις

τις τῶν ὄρων τῆς μισθώσεως, ὁ γραμματεὺς καλεῖ αὐθωρεῖ τὸν οἰκεῖον Δήμαρχον ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν του, ὅστις δι' ἐκθέσεώς του, ἐν συμπράξει δύο μαρτύρων βεβαιοῖ τὴν γενομένην παράβασιν, ἵνα ἀρμοδίως ζητηθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὄρων τοῦ Συμβολαίου τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 73.

Ἐπικυρώσεως δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος χρήζουσιν αἱ ἀποφάσεις τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας αἱ ἀφορώσαι:

α.) Εἰς τὸν ὀρισμὸν τῶν περιοχῶν τῶν διατηρουμένων Μονῶν.

β.) Εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 69 ἔδαφ. δ'. ἀναφερομένας δαπάνας, ἐὰν ὑπερβαίνωσιν αὗται τὰς δραχ. 300, τῆς ἐγκρίσεως δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου πᾶσαι αἱ εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 69 ἔδαφ. ε. ἀναφερομένας δαπάνας.

Ἄρθρον 74.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Μοναστ. Ἐπιτροπειῶν, δι' ὧν τροποιοιοῦνται οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν Μονῶν, ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου.

Ἄρθρον 75.

Περὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ἀποθεματικοῦ τῶν Μονῶν, ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτο, ἀπορασίζει τὸ Νομαρχικὸν Συμβούλιον τῇ προτάσει τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 76.

Τοὺς μισθοὺς τοῦ Γραμματέως, τοῦ βοηθοῦ καὶ τοῦ κλητῆρος ὀρίζουσιν αἱ Μοναστ. Ἐπιτροπεῖαι, τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεώς των ὑποκειμένης εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου.

Ἄρθρον 77.

Ἐκάστη Μοναστ. Ἐπιτροπεῖα συντάσσει κατ' ἔτος προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν εἰσοδημάτων καὶ δαπανῶν αὐτῆς καὶ ὑποβάλλει μεθ' ὄλων τῶν σχετικῶν

δικαιολογητικῶν ἐγγράφων εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Σύμβουλον πρὸς ἔγκρισιν. Πᾶσα δαπάνη γενομένη ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ ἄνευ ἰδίᾳς ἐγκρίσεως ἐπιβαρύνει ἀλληλεγγύως τοὺς διατάξαντας αὐτήν· ἢ διάθεσις τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τούτῳ ἀναγραφομένου ποσοῦ διὰ τὰς δαπάνας ἐ. καὶ στ'. τοῦ ἄρθρ. 62 γίνεται ἰδιαιτέρως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 65.

Ἄρθρον 78.

Τὰ αἰρετὰ μέλη τῶν Μοναστ. Ἐπιτροπειῶν μέχρι τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίῶν διορίζονται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 79.

Ἐκάστη Μοναστ. Ἐπιτροπεία ἔχει ἰδίαν σφραγίδα διαμέτρου 35 ὑποχιλιομέτρων, ἔχουσαν ἐν μέσῳ τὸν θυρεὸν μετὰ τοῦ Βασιλικοῦ στέμματος, κύκλῳ δὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν.

Ἄρθρον 80.

Ἐκ τῶν ἐν Κρήτῃ Ἱερῶν Μονῶν διατηροῦνται αἱ ἐπόμεναι:

Γουβερνέτο, Γωνιά, Χρυσοπηγή, Ἀρκαδί, Πρέβελης, Ἀσώματοι, Ρούστικα, Μπαλλῆ, Χαλέπα, Βόσαςκος, Ἅγιος Παντελήμων, Ἀγκάραθος, Ἐπάνω Σήφης, Σαββαθιανά, Βροντῆσι, Ὀδηγήτρια, Κρυσταλλένια, Τοπλοῦ, Βιδιανή, Κρεμαστά, Ἀρέτι, Φανερομένη καὶ Ἄρβη.

Πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ διαλύονται. Ἡ Μονὴ Ἀπεζανῶν διαλυομένη χρησιμεύει ὡς Σωφρονιστήριον τῶν κληρικῶν ὑπὸ ἴδιον κανονισμόν, συνταχθησόμενον ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ ἐγκριθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου.

Ἄρθρον 81.

Τῶν διαλυομένων Μονῶν οἱ Μοναχοὶ, μετατίθενται εἰς τὰς διατηρουμένας Μονὰς κατ' ἐκλογὴν αὐτῶν καὶ ἔγκρισιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, λογίζονται δὲ ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν Μοναχῶν τῆς νέας Μονῆς ἔχοντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα μὲ τοὺς ἤδη ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντας Μοναχοὺς.

Ἄρθρον 82.

Πᾶσα ἡ ἀκίνητος περιουσία τῶν διαλυομένων Μονῶν ἐκμισθοῦται, ἢ δὲ κινητῇ, ἐὰν μὲν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας ἦναι ἀναγκαία εἰς τὰς διατηρουμένας Μονὰς, οἶδεταί εἰς αὐτάς προτιμωμένης πάντοτε ἐκείνης εἰς ἣν μετετέθησαν οἱ Μοναχοὶ τῆς διαλυθείσης Μονῆς, ἄλλως ἐκποιεῖται πρὸς ὄφελος τοῦ Μοναστ. Ταμείου.

Ἄρθρον 83.

Ἐάν τις τῶν Μοναχῶν διαλυομένης Μονῆς ἔχη δικαιώματα ἐπικρατίας ἐπὶ κτήματός τινας αὐτῆς, διατηρεῖ τὰ δικαιώματα ταῦτα μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἄρθρον 84.

Αἱ διατηρούμεναι Μοναὶ διακρίνονται εἰς μονίμους καὶ διαλυτάς· καὶ μόνιμοι μὲν εἶναι, ἐν τῷ Νομῷ Χανίων αἱ Γουβερνέτο καὶ Κυρία Γωνιά, ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης αἱ Πρέβελης καὶ Ἀρχάδι, ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου αἱ Ἐπάω Σήρης καὶ Ἀγκάραθος καὶ ἐν τῷ Νομῷ Λασηθίου αἱ Κρουσταλλένια καὶ Τοπλοῦ. Διαλυταὶ δὲ αἱ Χρυσοπηγή, Ἀσώματα, Ρούστικα, Χαλέπα, Μπαλλῆ, Βόσακος, Ἅγιος Παντελεήμων, Σαββαθιανὰ, Βροντῆσι, Ὁδηγήτρια, Βιδιανή, Κρεμαστά, Ἀρέτι, Φανερωμένη, Ἀρβη.

Ἄρθρον 85.

Ὁ κανονικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς μονίμοις Μοναῖς διατιμωμένων μοναχῶν ὀρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς εἴκοσι

κατ' ανώτατον ὄρον δι' ἐκάστην, ἤτοι τὸν Ἡγούμενον, ἐξ Πρεσβυτέρους, τέσσαρας Διακόνους καὶ ἑννέα Μοναχούς, περιλαμβάνει ὃ ἐκάστη προσέτι οὐχὶ πλείους τῶν πέντε δοκίμων.

Ἄρθρον 86.

Πᾶσα νέα κουρὰ ἐν ταῖς διατηρουμέναις Μοναῖς ἀπαγορεύεται ἐν μὲν ταῖς διαλυταῖς ἀπολύτως, ἐν δὲ ταῖς μονίμοις μέχρις οὗ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐταῖς Μοναχῶν κατέλθῃ κάτω τοῦ κεκαυνομένου. Κουρὰ κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης γενομένη εἶναι ἄκυρος, καὶ ὁ μὲν καρὴς ἀποβάλλεται τῆς Μονῆς, ὁ δὲ κείρας τιμωρεῖται Ἐκκλησιαστικῶς.

Ἄρθρον 87.

Ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς διαλυταῖς Μοναῖς διαλυμένων Μοναχῶν κατέλθῃ εἰς τρεῖς, αὗτοι διαλύονται, οἱ δὲ τρεῖς ὑπολειπόμενοι Μοναχοὶ μετατίθενται εἰς τινὰ τῶν μονίμων Μονῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγομένην, τῇ ἐγκρίσει τοῦ οικείου Ἐπισκόπου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς εἰς διαλυτὴν Μονὴν μεταθέσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 88.

Ἐντὺς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου οἱ ἐν ταῖς διαλυομέναις Μοναῖς Μοναχοὶ θὰ μετατεθῶσι τῇ φροντίδι τοῦ οικείου Ἐπισκόπου εἰς τὰς διατηρουμένας, μετὰ τὴν μετάθεσιν δὲ ταύτην θὰ συνταχθῇ Μητρώον τῶν ἐν ἐκάστη τῶν διατηρουμένων Μονῶν μοναχῶν φροντίδι τοῦ οικείου Ἐπισκόπου. Τὸ Μητρώον τοῦτο συνταχθήσεται εἰς τριπλοῦν καὶ ὑπογραφήσεται ὑπὸ τοῦ οικείου Συμβουλίου τῆς Μονῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου, ἀνά εἰς τῶν πρωτοτύπων τούτων θέλει κατατεθῆ εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Μονῆς, τὴν οἰκίαν Μοναστ. Ἐπιτροπείαν καὶ τὴν Ἀνωτέραν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διεύθυνσιν.

Ἄρθρον 89.

Ἐκ τῶν ἐν Κρήτῃ γυναικείων Μονῶν διατηροῦνται ἡ Παλλιανὴ ὡς μόνιμος καὶ ἡ ἐν Κορακιάῃς καὶ ἡ Χρυσοκαλίτισσα ὡς διαλυταί, αἱ λοιπαὶ διαλύονται ἀπὸ τοῦδε.

Ἄρθρον 90.

Κανονικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ Μονίμῃ Μονῇ καλογραιῶν ὀρίζεται εἰς δέκα καὶ δύο δοκίμους. Τὰ περὶ τῶν ἀνδρικῶν Μονῶν ὀρισθέντα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς γυναικείας Μονάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Διοικήσεως τῶν Μονῶν.

Ἄρθρον 91.

Αἱ Μοναὶ διατελοῦσαι πνευματικῶς μὲν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ οικείου Ἐπισκόπου, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν δὲ τῶν ὀρισμένων αὐταῖς περιοχῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν κατὰ Νομοὺς Μοναστ. Ἐπιτροπειῶν, διοικοῦνται ὑπὸ Συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ὑπὸ ἐνὸς ἡγουμένου καὶ δύο Συμβούλων.

Ἄρθρον 92.

Ὁ Ἠγούμενος διορίζεται ὑπὸ τοῦ οικείου Ἐπισκόπου, οἱ δὲ Σύμβουλοι ἐκλέγονται κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῆς ἀδελφότητος τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς κανονίσει Ἡγεμονικὸν Διάταγμα.

Ἄρθρον 93.

Ὁ Ἠγούμενος εἶναι ἰσόβιος· ἀπολύεται τῆς Ἠγουμενείας μόνον διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

α΄.) Ἐὰν διὰ βαθῆ γῆρας ἢ χρονίαν ἀσθένειαν καταστῆ ἀνίκανος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, ἀποφαινομένης περὶ τούτου τῆς συνόδου ἐπὶ ἐκθέσει τοῦ οικείου Ἐπισκόπου.

β΄.) Ἐὰν καθαιρεθῆ.

γ΄.) Ἐὰν καταδικασθῆ ἐπὶ κακουργήματι ἢ τινι τῶν

ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Ποιν. Νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ποινῆς.

δ.) Ἐὰν δι' ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐαυτοῦ καθηκόντων ἢ διὰ διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ σγῆμά του ἀποφανθῇ αὐτὸν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπολυτέον.

Οἱ Σύμβουλοι ἀπολύονται τοῦ δικαιώματός των καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς τριετίας, δι' ἣν ἐξελέγησαν δι' οὗς λόγους καὶ καθ' ἓν τρόπον καὶ ὁ Ἡγούμενος.

Ἄρθρον 94.

Τὸν Ἡγούμενον ἀπουσιάζοντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῦ ὁ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου διοριζόμενος ἀναπληρωτής.

Ἄρθρον 95.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς ἔχον τὴν διοίκησιν τῆς Μονῆς φροντίζει α.) περὶ τῆς καλῆς καλλιέργειας καὶ βελτιώσεως τῆς περιοχῆς αὐτῆς. β.) περὶ τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ κινητῆς περιουσίας τῆς Μονῆς. γ.) περὶ τῆς ἐσωτερικῆς εὐπρεπείας τῆς Μονῆς καὶ τῆς τηρήσεως τῶν μοναστικῶν κανόνων. δ.) περὶ τῆς εἰσπραξέως καὶ συλλογῆς παντὸς εἰς τὴν διαχείρισιν αὐτῶν ἀφελέντος εἰσοδήματος τῆς Μονῆς, τῆς καταμετρήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς καταγραφῆς ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ, ε.) περὶ τῆς ικανοποιήσεως πάσης ἀνάγκης τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 96.

Τὸ Συμβούλιον ἐπίσης συντάσσει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τῆς Μονῆς ἀπὸ 1 Μαΐου μέχρι τέλους Ἀπριλίου καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν κατὰ μῆνα Μάρτιον μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὴν οἰκείαν Μοναστ. Ἐπιτροπείαν πρὸς ἐπικύρωσιν, ζητεῖ δὲ προσέτι κατὰ τὰς περιστάσεις τὴν ἐγκρίσιν πάσης πιστώσεως δι' ἀνάγκ-

κας, περί ὧν δὲν ἐλήφθη πρόνοια ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἄρθρον 97.

Οὐδεμία δαπάνη μὴ ἐγκριθεῖσα προηγουμένως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου δύναται νὰ γείνη. γενομένη δὲ ἐπιβαρύνει τὸν ἐνεργήσαντα αὐτὴν δυνάμενον νὰ τιμωρηθῇ ἐκκλησιαστικῶς ἢ καὶ ποινικῶς κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἄρθρον 98.

Πᾶσα δαπάνη γίνεται ἐπὶ διπλοτύπῳ ἀποδείξει.

Ἄρθρον 99.

Ὁ ἡγούμενος δ.ν δύναται ἄνευ συμπράξεως τῶν Συμβούλων νὰ πωλήσῃ προϊόν τῆς Μονῆς καὶ νὰ ἐνεργήσῃ οἰανδήποτε δαπάνην. Σύμβουλοι βλέποντες τοιαύτας πράξεις τοῦ ἡγουμένου, σωπῶντες δὲ καὶ μὴ καταγγέλλοντες αὐτὰς θεωροῦνται ὡς συνκινούντες καὶ εἶναι συνυπεύθυνοι δι' αὐτάς.

Ἄρθρον 100.

Τὸ Συμβούλιον δικνέμει τὰς ἐργασίας τῆς Μονῆς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, κατὰ τῶν ἀμελούντων δὲ ἢ ἀπειθούντων ἐπιβάλλει πιθαρχικὰς ποινὰς στέρησιν σιτηρεσίου, ἢ καὶ προσωπικὸν περιορισμὸν μέχρις ὀκτῶ ἡμερῶν. Τοὺς ἀνεπιδέκτους βελτιώσεως ἢ τοὺς ὑποπίπτοντας εἰς μεγαλύτερα παραπτώματα καταγγέλλει εἰς τὸν Ἐπίσκοπον.

Ἄρθρον 101.

Αἱ ἀποράσεις τοῦ Συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηρίαν.

Ἄρθρον 102.

Πᾶς ἀδελφὸς τῆς Μονῆς δικαιούται νὰ καταγγέλλῃ ἀρμοδίως πᾶσαν παρανομίαν τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν συμβούλων, καὶ ἐὰν μὲν ἡ κατηγορία ἀποδειχθῇ βέβαιος τιμωρεῖται ὁ ἕνοχος, ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ ψευδής,

καὶ ὁ καταγγεῖλας ἦτο ἐν γνώσει τοῦ ἀνυποστάτου αὐτῆς, τιμωρεῖται οὗτος ἐκκλησιαστικῶς ὡς συκοφάντης, κατὰ τὰς περιστάσεις δὲ ποινικῶς.

"Ἀρθρον 103.

Παρ' ἐκάστη Μονῇ τηροῦνται τὰ ἑξῆς βιβλία α.) Κτηματολόγιον, ἐν ᾧ καταγράφεται πᾶσα ἡ κινήτη καὶ ἀκίνητος περιουσία τῆς Μονῆς ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀποθήκης ἀναγραφόμενων εἰσοδημάτων καὶ πᾶσα μεταβολὴ αὐτῆς. β.) Βιβλίον ἀποθήκης, ἐν ᾧ ἀναγράφονται πάντα τὰ εἰσοδήματα τῆς Μονῆς καὶ ἡ τούτων κατανάλωσις καὶ πώλησις. γ.) Βιβλίον καθημερινόν, ἐν ᾧ ἀναγράφονται κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν πᾶσαι αἱ πράξεις τοῦ Συμβουλίου αἱ τὴν διαχειρίσιν τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς ἀφορῶσι. δ.) Βιβλίον Ταμείου, ἐν ᾧ ἀναγράφονται αἱ καθημεριναὶ εἰσπράξεις καὶ πληρωμαί. ε.) Βιβλίον προϋπολογισμοῦ ἐν ᾧ μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τούτου ἀναγράφονται πάντα τὰ ἐγκριθέντα ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἕκαστον εἰς ἰδίαν σελίδα, κάτωθι δὲ σημειοῦνται τὰ εἰσπραττόμενα ἢ πληρωνόμενα ποσὰ ἐξ ἐκάστου κονδουλίου, κατ' ὅσον πραγματοποιοῦνται, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων συντάσσεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὁ ἀπολογισμός. ς.) Μοναχολόγιον. ζ.) Βιβλίον πρακτικῶν τῶν πράξεων τοῦ Συμβουλίου. η.) Βιβλίον πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων. Ὑποδείγματα τῆς τηρήσεως τῶν βιβλίων τούτων θέλουσι σταλῆ ὑπὸ τῆς Ἄνωτ. Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων.

"Ἀρθρον 104.

Τὸ βιβλίον τοῦ Ταμείου ἐξελέγχει κατὰ μῆνα τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς καὶ ὑπογράφει, τὸ δὲ τῆς ἀποθήκης κατ' ἑξάμηνον.

"Ἀρθρον 105.

Τὸ Συμβούλιον κατὰ μῆνα καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔ-

τους πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δίδει λο-
γοδοσίαν ἐνώπιον τῆς ἀδελφότητος, ἀκούει τὰς παρατη-
ρήσεις τῶν ἀδελφῶν καὶ λαμβάνει ταύτας ὑπ' ὄψιν κατὰ
τὴν σύνταξιν τοῦ νέου προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 106.

Αἱ Μοναὶ ἐκπροσωποῦνται, ὡς πρὸς μὲν τὰς περιοχὰς
καὶ τὴν ἐναυταῖς κινητὴν περιουσίαν ὑπὸ τῶν οἰκείων
Συμβουλιῶν, ὡς πρὸς πᾶσαν δὲ τὴν λοιπὴν αὐτῶν πε-
ριουσίαν ὑπὸ τῶν Μοναστ. Ἐπιτροπειῶν.

Ἄρθρον 107.

Περιοχὴ τῆς Μονῆς ὀνομάζεται πᾶσα ἀκίνητος πε-
ριουσία, ἣτις μὴ ἐνοικιαζομένη ἀφίεται εἰς τὴν ἄμεσον
καλλιέργειαν τῶν Μοναχῶν, ἵνα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων
αὐτῆς συντηρῶνται καὶ ἐπαρκῶσι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς
ἀνάγκας τῆς Μονῆς,

Ἄρθρον 108.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃ ἀ-
γωγὴν ἢ ν' ἀποδεχθῇ δικαστικὸν ἀγῶνα ἄνευ ἀδείας τῆς
Μοναστ. Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 109.

Ἡ ἀκίνητος Μοναστ. περιουσία εἶναι ἀναπαλλο-
τρίωτος. Μόνον πρὸς Θεραπείαν ἀναπορεύκτου ἀνάγκης,
ἢ πρὸς προφανῆ τῆς Μονῆς ὠφέλειαν ἐξ οικονομικῶν
ἀπορρέουσιν λόγων, δύναται νὰ πωληθῇ ἢ ἀνταλλαγῇ
κτῆμα τῆς Μονῆς, ἐὰν τοῦτο ζητήσῃ τὸ Συμβούλιον
αὐτῆς, ἐγκρίνη ἡ Μοναστ. Ἐπιτροπεία καὶ ἡ ἀπόφασις
αὐτῆς ἐπικυρωθῇ δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος.

Προκειμένου περὶ περιουσίας διχλυθείσης Μονῆς
περὶ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀποφαινεται ἡ οἰκεία Μο-
ναστηριακὴ Ἐπιτροπεία, τῆς ἀποφάσεώς τῆς ἐπικυ-
ρουμένης δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 110.

Ὅσακις, προκειμένου νὰ οἰκοδομηθῇ Σχολεῖον εἰς

κοινότητά τινα, στερεΐται αὐτὴ καταλλήλου πρὸς τοῦτο οἰκοπέδου, ὑπάρχει δὲ ἐν αὐτῇ τοιοῦτον μοναστηριακόν, δύναται δι' ἀποράσεως τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας, ἐπικυρουμένης δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος, νὰ παραχωρηθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἢ χρῆσις τοῦ ἀναγκαίου οἰκοπέδου, ἐπιφυλαττομένης τῆς κυριότητος αὐτοῦ εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἐπανερχομένης εἰς αὐτὴν αὐτοδικαίως καὶ τῆς χρήσεως, καθ' ἣν περιπτώσιν τὸ οἰκόπεδον τοῦτο θὰ ἔπαυε χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν δι' ὃν παρεχωρήθη σκοπὸν.

Ὡσαύτως, ἀποράσει τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας ἐπικυρουμένης δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος, δύναται νὰ παραχωρηθῆ ἢ χρῆσις μοναστηριακῶν μετοχιῶν εἰς τὸ Γεωργικὸν Τμήμα πρὸς ἰδρύσιν Γεωργικῶν σταθμῶν διατηρουμένης τῆς κυριότητος εἰς τὴν Μονήν.

Ἄμα ὡς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν τοῦ προορισμοῦ τοῦ Γεωρ. Σταθμοῦ οὗτος θὰ ἤρχιζεν ἀποδίδων καθαρὸν κέρδος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἐκ τοῦ καθαροῦ τούτου κέρδους θὰ διδῆται τὸ ἥμισυ εἰς τὸ Μοναστηριακὸν Ταμ. ἶον.

Ἄμα ὡς τὸ παραχωρηθὲν μετόχιον θὰ ἔπαυε χρησιμοποιούμενον εἰς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν παρεχωρήθη, ἢ χρῆσις αὐτοῦ ἐπανέρχεται εἰς τὴν Μονήν.

Ἄρθρον 111.

Ἐκτὸς τοῦ ἐν ἐκάστη Μονῇ τηρουμένου κτηματολογίου αἱ Μοναστ. Ἐπιτροπεῖαι ὀφείλουσι νὰ φροντίσωσι περὶ συντάξεως τακτικοῦ γενικοῦ κτηματολογίου τῶν ἐν ἐκάστῳ Νομ. ἢ Μονῶν, ζητούται εἰς τοῦτο τὴν ἐγκρισιν τῆς ἀπαιτούμενης δαπάνης πρὸς πρόσληψιν καταλλήλου μηχανικοῦ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην

Ἄρθρον 112.

Ἐν ἀπάσαις ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς, μονίμοις καὶ διαλυταῖς, μνημονεύεται ἐν ταῖς Ἱεραῖς Ἱερουργίαις καὶ ἐν

ἀπάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, τὸ ὄνομα τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου ἐξαιρουμένων τῶν σταυροπηγιακῶν Μονῶν, ἐν αἷς ἐξακολουθεῖ νὰ μνημονεύηται τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου.

Ἄρθρον 113.

Ἐκάστη μονὴ ἔχει σφραγίδα διαμέτρου τριακονταπέντε ὑπογυλιόμετρων, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς, κύκλῳ δὲ « Ἱερὰ Μονὴ (θεῖνα) » διηρημένην εἰς τρία τμήματα, ὧν ἐν κρατεῖ ἕκαστον τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 114.

Πᾶσα ἀπόφασις καὶ πᾶν ἔγγραφον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου. ἵνα ἔχῃ κύρος, πρέπει νὰ ἦναι ἐσφραγισμένον διὰ τῆς σφραγίδος ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ μοναχῶν καὶ δοκίμων.

Ἄρθρον 115.

Οὐδεὶς τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς ἀσκουμένων δύναται νὰ ἔχῃ ἰδίον ὑποτακτικόν. Οἱ δοκιμαζόμενοι παῖδες διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ δικαιοδοσίαν τοῦ Ἡγουμένου καὶ ὑπηρετοῦσιν ἐν τῷ Ἡγουμένειῳ. Δὲν δύναται νὰ προσληφθῶσιν εἰς τὴν Μονὴν παῖδες μὴ ἔχοντες ἀποπερατώσει τούλάχιστον τὸ δη. στικὸν σχολεόν. Οὗτοι καλοῦνται ὑποτακτικοὶ καὶ ἐκτελοῦσι διαφόρους ὑπηρεσίας ἐν τῇ Μονῇ, ὑπηρετοῦντες ἐναλλάξ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἡγουμένου τοὺς γεροντοτέρους τῶν μοναχῶν ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 116.

Ὁ ὑπερβάς τὸ δέκατον ὄγδον ἔτος ὑποτακτικὸς ἢ ὁ ἔξωθεν ἐρχόμενος τοιοῦτος οἶδει αἵτησιν πρὸς τὸν Ἡγούμενον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Συμ-

βουλίου τῆς Μονῆς, καὶ ἔγκρισιν τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπείας, ἐγγράφει αὐτὸν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ Ἠγουμενείῳ ἀνηρτημένῳ πίνακι τῶν δοκίμων.

Ἄρθρον 117.

Οἱ δόκιμοι οὗτοι ἅμα δοκιμασθῶσι προσηκόντως καὶ ἡ δοκιμασία δὲν δύναται νὰ ᾔηται βραχυτέρα τοῦ ἐνὸς ἔτους, καὶ κατασταῶσιν ἐνήλικοι, προσκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἠγουμένου ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς, καὶ ἐρωτῶνται ἐὰν ἐπιμένωσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν νὰ γίνωσιν Μοναχοί. Τούτων ἐπιμενόντων, ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς, ἢ προσήκουσα αἴτησις τῷ οἰκείῳ Ἀρχιερεὶ περὶ τῆς εὐδοκίμου δοκιμασίας τῶν δοκίμων καὶ τοῦ χρόνου αὐτῆς. Ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐὰν ἐγκρίνη τὴν κουράν, προσκαλεῖ τὸν Ἠγούμενον καὶ τὸν δόκιμον καὶ τὰ μέλη τοῦ Μοναστ. Συμβουλίου καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἐρωτᾷ τὸν δόκιμον περὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ ἐὰν σκοπῇ νὰ διαθέσῃ τι ἐξ αὐτῆς ὑπὲρ τῶν ἰδίων συγγενῶν. Ὑποδεικνύει αὐτῷ τὰς σχετικὰς κανονικὰς περὶ τῆς περιουσίας τῶν Μοναχῶν διατάξεις μετ' ὃ γίνεται ὑπὸ τοῦ δοκίμου δῆλωσις περὶ τῆς περιουσίας, ἣν συνεισφέρει εἰς τὴν Μονὴν καὶ καταγράφεται αὕτη ἐν τῷ κτηματολογίῳ τῆς Μονῆς. Ἡ πράξις ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ δοκίμου, μοναχοῦ γενομένου, ἐν τῷ Ἠγουμενείῳ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόφασιν, καὶ συνογράφουσιν αὐτῷ, τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς. Συντίσσεται δὲ περὶ τῆς δωρεᾶς Συμβουλευτικὸν ἔγγραφο, ὅπερ μεταγράφεται κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 118.

Ἐν ταῖς διαλυταῖς Μοναῖς γίνονται μὲν δεκτοὶ δόκιμοι καὶ ὑποτακτικοὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 115 καὶ 116 τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ἀλλὰ δὲν κείνεται μοναχί· τοῦ χρόνου ἐπιστάντος πρὸς κουράν ἀποπέλλονται κατὰ

τὸ ἄρθρον 116 ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἐκεῖ ἐρωτῶνται αὐτοί, εἰς ποίαν τῶν μονίμων Μονῶν θέλουσι νὰ ταχθῶσι, καὶ μετὰ ταῦτα μεταπεμπόμενου τοῦ Ἡγουμένου τῆς προτιμωμένης ὑπὸ τοῦ δοκίμου Μονῆς, διενεργούνται τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναγραφόμενα.

Ἄρθρον 119.

Ἡ παρὰ Ἀρχιερεὶ ὑπηρεσία λογίζεται δοκιμασία ἱκανή, τῇ προτάσει δὲ τοῦ Ἀρχιερέως εἰσάγεται ὁ δοκίμος εἰς τὴν Μονὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 117 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 120.

Δοκίμος μέθυσος ἢ καὶ οἰνοπότης, συγόπνος, ἀπειθής, μηδὲ ἐγκρατὴς μοναχὸς δὲν δύναται νὰ κερῆ, ἀλλ' ἀποβάλλεται μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νοουεσίαν, ἀπορῆσει τῆς οἰκείας Μοναστ. Ἀρχῆς ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἀπὸ τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 121.

Μετὰ τὴν ἀπόκλισην τοῦ δοκίμου εἰς μοναχὸν γίνεται πρῆξις ἐν τῷ μοναχολογίῳ τῆς Μονῆς, καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ νέου μοναχοῦ, σφραγίζεται τῇ σφραγίδι τῆς Μονῆς, καὶ ἐπιβεβαιοῦται ἢ ὑπογραφῇ ὑπὸ τῆς Μοναστ. Ἀρχῆς. Ἐν τῇ πρῆξει ἀναφέρεται τὸ τε λαϊκὸν καὶ μοναχικὸν καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τοῦ νέου ἀδελφοῦ, ὁ χρόνος τῆς εἰσόδου εἰς τὴν Μονὴν, ὁ χρόνος τῆς ἐγγραφῆς εἰς δοκίμον, τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς, ἐὰν εἰς ἄλλην Μονὴν ἢ ἐν Ἐπιτοπῇ ἐδοκιμάσθῃ, καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τῆς τυχόν σχετικῆς ἐν τῷ κτηματολογίῳ πρῆξεως καὶ τοῦ μεταγραφέντος Συμβολαίου. Κατὰ τὴν κουράν παρίσταται ὡς γέρον τῷ κειρομένου ὁ Ἡγούμενος ὑφ' ὃν ἐδοκιμάσθῃ τὸν Ἀρχιερέα (ἐὰν ὁ κειρόμενος ἐδοκιμάσθῃ παρ' αὐτῷ) ἀναπληροῦ κατὰ ἄλλῳ μοναχῷ ὑπ' αὐτοῦ ὀνομαζόμενος.

Ὁ εἰρημένος συνυπογράφει παρὰ τῶ μοναχῶ ἐν τῷ μοναχολογίῳ ὡς γέρον αὐτοῦ. Ἡ γενομένη κουρά ἀναγγέλλεται ἀρμοδίως εἰς τε τὴν οἰκείαν Μοναστηρ. Ἐπιτροπείαν καὶ τὴν Ἀνωτέραν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διεύθυνσιν, ἵνα γίνῃ ἡ ἐγγραφή αὐτῆς ἐν τῷ τηρουμένῳ γενικῷ μοναχολογίῳ.

* Ἀρθρον 122.

Οἱ μοναχοὶ καὶ ἰδίᾳ οἱ νεώτεροι ὀφείλουσι νὰ διδῶσι τέχνην τινὰ ἀμύζουσαν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον, πρὸς τοῦτο δὲ αἱ διοικήσασαι τῆς Μονῆς ἀρχαὶ παρέχουσι πᾶσαν εὐκολίαν.

* Ἀρθρον 123.

Οἱ Μοναχοὶ ὀφείλουσι νὰ φέρωσι τὰ προσιδιάζοντα τοῖς μοναχοῖς φαῖά ἐνδύματα, ἄλλως τιμωροῦνται κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας.

* Ἀρθρον 124.

Οἱ μοναχοὶ διαμένουσι πάντοτε ἐντὸς τῆς Μονῆς καὶ ἐργάζονται ἐντὸς τῆς περιοχῆς αὐτῆς τὴν ἀνκτεθειμένην ἐνὶ ἐκάστῳ ὑπὸ τῆς Μοναστ. ἀρχῆς ἐργασίαν. Ἐάν δέ τις ἔχη ἀνάγκην ν' ἀπέλθῃ προσωρινῶς ἐκ τῆς Μονῆς δι' ἰδίαν ὑπόθεσιν, λαμβάνει πρὸς τοῦτο ἐγγραφὸν διπλότυπον ἀδείαν παρὰ τοῦ Ἡγουμένου. Ἐν ἡ περιπτώσει δ' ἀπέλθῃ ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας χρῆζει χρονιωτέρας ἀδείας, ἣν ζητῶν λαμβάνει διὰ τοῦ Ἡγουμένου παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Πέραν τῆς παρεγομένης ἀδείας οὐδεὶς δύναται νὰ μείνῃ ἐκτὸς τῆς Μονῆς.

* Ἀρθρον 125.

Ἐάν μοναχὸς ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ παραμείνῃ ἄνευ ἀδείας πέραν τῶν τριῶν μηνῶν καὶ προσκληθεὶς τρις ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἡγουμένου ἀρνηθῇ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Μονὴν τῆς μετανόιας του, διαγράφεται τῇ αἰτήσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς καὶ τῇ ἀπο-

φάσει τῆς Μοναστ. ἐπιτροπείας ἀπὸ τῆς ἀδελφότητος. Ὁ ἀπαξ διαγραφαίς δὲν γίνεται τοῦ λοιποῦ δεκτὸς εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ περιουσία, ἣν εἰσέγειρε κατὰ τὴν κουράν καὶ ἣν διὰ τῆς ἐργασίας του ἀπέκτησε, μείχρι τῆς ἐξ ὑπακιότητος αὐτοῦ διαγραφῆς, μένει κατῆμα τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 126.

Ἐάν μοναχὸς ἀπέλθῃ τῆς Μονῆς χωρὶς ἀδείας ἐγγράφου τοῦ Ἰγουμενοῦ (ἄρθρ. 124) στρεφῆται κατ' ἀπορῆσιν τοῦ Συμβουλίου, μιᾶς ἡμέρας ἄρτον, ἐν ὑποτροπῇ τροφῆς ἴτης ταῖς ἡμέραις, καὶ ὡς ἀπουσιάζει, παρεχομένου αὐτῷ ἐνὸς ἄρτου μόνον κατ' ἡμέραν καὶ ἐν τρίτῃ ὑποτροπῇ καταγγέλλεται ἀποφάσει τῆς Μοναστ. ἀρχῆς τῷ οἰκείῳ Ἀρχιερεῖ, ὅστις ἐπιβάλλει αὐτῷ μείζονας πινύς.

Ἄρθρον 127.

Οἱ μοναχοὶ ὀφείλουσι νὰ παρίστανται τακτικῶς εἰς τὰς κατ' ἡμέραν ἀκολουθίας τὰς ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς τελουμένας καὶ ἴστανται ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἐνὶ ἐκίςτω ὠρισμένῳ, μετὰ τῆς προσηκούσης τάξεως καὶ εὐλαβείας, φέροντες ράσσον καὶ τὸ κεκαλονισμένον κίλυμμα τῆς κεφαλῆς. Κατὰ τῶν παραβάτων τῆς διατάξεως ταύτης ἐφαρμόζονται ὅσα ἐν ἄρθρῳ 126 ἀναγράφονται.

Ἄρθρον 128.

Ἐάν μοναχὸς μετὰ ἐπανειλημμένας πρὸς διόρθωσιν τιμωρίας ἐντὸς τῆς Μονῆς ἐπιβάλλομένας αὐτῷ μὲν ἠδιδόρωτος, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιβάλλει αὐτῷ ἀφορισμὸν, ἥτοι ὠρισμένην ἀπομύκρυνσιν ἀπὸ τῆς Μονῆς καὶ περιορισμὸν αὐτοῦ ἐν τῷ σπηρονιστηρίῳ τῶν κληρικῶν. Ἐν ὑποτροπῇ καὶ πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπαγγέλλει χρονιώτερον ἀφορισμὸν.

Ἄρθρον 129.

Τὰ πρὸς τὰς Μονὰς διαιτώμενα πρόσωπα τὰ ὑπὸ

μοναχῶν σιτιζόμενα, ἀλλὰ ξένα τοῦ μοναχικοῦ βίου, μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἀπομακρύνονται τῶν Μονῶν. Ἐὰν δὲ ἔχωσιν ἀριερώσει παρουσίας εἰς τὰς Μονὰς ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς διατροφῆς αὐτῶν, δύνανται νὰ ἀναλάβωσι ταύτας, ἀκυρομένης τῆς πράξεως τῆς ἀριερώσεως. Περὶ τούτων ἀποσαίνεται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων ἡ οἰκεία Μοναστ. Ἐπιτροπεία, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων.

Ἄρθρον 130.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρουσία γυναικῶν εἰς τὰς Μονὰς τῶν Ἀνδρῶν. Μόνον εἰς τὰς ἡδὴ ἐν αὐταῖς ὑπηρετούσας, ἐὰν ὑπερέβηται τὸ ἐξηκαστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ περαιτέρω διαμονή, ἐὰν ζητήσωσι τοῦτο ἐντὸς τριῶν μηνῶν παρὰ τῆς Μοναστ. Ἐπιτροπείας, συνυποβάλλουσαι καὶ τὰ ἀναγκαῖα πιστοποιητικὰ, ἐγκρίνη δὲ τοῦτο ἡ εἰρημένη Μοναστ. Ἐπιτροπεία. Σημειῶσιν τῶν ὀνομάτων τῶν γυναικῶν τούτων, εἰς ἃς ἐπετρέπη ἡ ἐν ταῖς Μοναῖς διαμονή, ὁρεῖλουσι νὰ πέμψωσιν αἱ Μοναστ. Ἐπιτροπείαι εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῶν Θρησκευμάτων ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς παρόδος τῆς τριμηνίου προθεσμίας.

Ἄρθρον 131.

Οἱ παρὰ τῷ Ἀρχιερεῖ τῆς Ἐπισκοπικῆς αὐτῶν περιφερείας ὑπηρετοῦντες μοναχοί, διάκονοι, ἢ πρεσβύτεροι, ἢ παρ' ἄλλω Ἀρχιερεῖ ἀδείχ καὶ ἐγκρίσει τοῦ κανονικοῦ αὐτῶν Ἐπιτόπου, λογίζονται ὡς διατελοῦντες ἐν Μοναστ. ὑπηρεσίᾳ καὶ ἀπολαμβάνουσι τὰ αὐτὰ καὶ οἱ ἐν τῇ Μονῇ δικαιώματα, ἐκτὸς τῆς καθημερινῆς τροφῆς καὶ τοῦ παρεχομένου ἐτησίου.

Ἄρθρον 132.

Ἐκάστῳ μοναχῷ παρέχονται ἐτησίως ὑπὸ τῆς Μο-

νῆς τὰ πρὸς ἐνδυμασίαν καὶ ὑπόδησιν ἀπαιτούμενα χρήματα, ἤτοι 60 δρ. γουσαὶ τοῖς μοναχοῖς, 80 τοῖς διακόνοις, 100 τοῖς Πρεσβυτέροις, καὶ 200 τοῖς Ἱγουμενοῖς.

Ἄρθρον 133.

Εἰς ἀπάσας τὰς Μονὰς εἰσάγεται τὸ Κοινοβιακὸν σύστημα. Πρατίζεται δις τῆς ἡμέρας, τρῆπεζα καὶ ἐν πρόγευμα, εἰς ἣν παρακάληται πάντες ἀνεξαιρέτως. Οἱ εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Μονῆς, ἐκτὸς τῆς Μονῆς μεταβαίνοντες λαμβάνουσιν ἰδιαιτέρως τὴν ἐπαρκῆ εἰς αὐτοὺς τροφήν. Εἰς τοὺς ἀσθενεῖς παρέχεται κατ' ἰδίαν ἢ προσήκουσα τροφή ὑπὸ τοῦ οἰκονόμου κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἱγουμενοῦ.

Ἄρθρον 134.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς μοναχοὺς νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰ καπηλεῖα ἢ κερφενεῖα καὶ ἐν γένει ὅπου λαμβάνουσι γώραν κοσμικὰ συνάξεις καὶ διαγύσεις. Οἱ εἰς τὰς πόλεις μεταβαίνοντες δι' ἰδίας ἢ Μοναστηριακῆς ὑπηρεσίας ὀφείλουσι νὰ ἐμψυκίζωνται πρὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ δηλῶσιν αὐτῇ τὴν τε αἰτίαν καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ πόλει διαμονῆς των, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐν τῇ πόλει διανουκτερεύσεως αὐτῶν. Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται διὰ περιορισμοῦ ἐν τῷ φυλακείῳ τῆς Ἐπισκοπῆς, μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς ὀκτὼ ἡμέρας ἀναλόγως τῆς παραβάσεως.

Ἄρθρον 135.

Ἀπαγορεύεται τοῖς μοναχοῖς ἡ ἀνῆληψις κοσμικῶν φροντίδων, ἢτοι ἐπιτροπείας, κηδεμονίας, μισθώσεως κτημάτων, ἐγγυήσεως, υιοθεσίας, ἢ ἀναδοχὴν παίδων ἐκ τοῦ Ἁγίου βαπτίσματος, ἢ παράστασις ἐν γάμοις ὡς παρανύμφοις, καὶ ἐν γένει ὅσα καὶ οἱ Ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ διατά-

ξείς ἀπαγορεύουσιν. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται διὰ περιορισμοῦ ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ τῶν κληρικῶν.

Ἄρθρον 136.

Οὐδενὶ τῶν μοναχῶν ἐπιτρέπεται νὰ δανείζη εἰς ἰδιώ-
τας χρήματα ἢ ἄλλα εἶδη. Ὁ παρά ταῦτα πράττων,
ἐὰν μὲν ᾔνε μοναχὸς ἀπλοῦς, τιμωρεῖται διὰ προσω-
πικοῦ περιορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου, ἐὰν δὲ ἔχη
χειροτονίαν βαθμοῦ τινος τῆς Ἱερωσύνης παιδεύεται
κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς περὶ τούτου κανόνας τῶν
Ἱερῶν Συνόδων. Οἱ ἔχοντες χρηματικὴν περιουσίαν κα-
ταθέτουσι ταύτην ἐν τινὶ Τραπεζῇ καθιστῶντες γνω-
στὴν τὴν κατάθεσιν τῇ οἰκείᾳ Μοναστ. Ἐπιτροπείᾳ.

Ἄρθρον 137.

Ἐὰν μοναχὸς τις ἔχων κλίσιν πρὸς τελειότεραν μόρ-
σωσιν θέλει ν' ἀπέλθῃ εἰς ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια, τὸ
Συμβούλιον τῆς Μονῆς, ὑποβάλλει αἴτησιν πρὸς τὴν
Μοναστ. Ἐπιτροπείαν καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσι
τὰ δεόντα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, δαπά-
ναις τοῦ Μοναστ. ταμείου. Ἡ παροχὴ τῆς ὑποτροφίας
γίνεται δι' Ἡγεμονικοῦ Διατάγματος. Αἱ ὑπάρχου-
σαι ὑποτροφίαι διατηροῦνται. Ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ ὑ-
πότροφοι ἵνα ἐτησίως ἀποστέλλωσι τῇ οἰκείᾳ Μοναστ.
Ἐπιτροπείᾳ πιστοποιήσεις τῶν οἰκείων Διευθυντῶν
περὶ τῆς τακτικῆς ἀγρύπνου τῶν μαθημάτων, ἵνα
λαμβάνωσι τὸ ἐτήσιον βοήθημα ἐκ τοῦ Μοναστ. τα-
μείου.

Ἄρθρον 138.

Οὐδενὶ ἐκτὸς τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς Ἐπι-
σκοπαῖς ἢ ταῖς Μοναῖς δοκιμαζομένων νέων, ἐπιτρέ-
πεται νὰ φέρῃ τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα.

Ἄρθρον 139.

Οὐδεὶς τῶν μοναχῶν δικαιούται νὰ ξενίζη ξένους ἐν

τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ κελλίῳ καὶ δέχεται τούτους πρὸς διανυκτέρευσιν ἐν αὐτῷ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἡγουμένου. Ὅταν δὲ μοναχὸς τις ἔχει ξένον οἰονόηποτε ἔστω καὶ συγγενῆ, ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τοῦτο τῷ Ἡγουμένῳ, ὅστις κατὰ τὰς περιπτώσεις, ὀρίζει αὐτῷ διαμονὴν ἐν τῷ ξενῶνι τῆς Μονῆς, ἢ ἐπιτρέπει αὐτῷ ξενίαν ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ μοναχοῦ. Τὰ ἐπιζόμενα δεκαπεντίσματα καταργοῦνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς περιουσίας τῶν Μοναχῶν

Ἄρθρον 140.

Μοναχὸς μετατιθέμενος κανονικῶς εἰς ἄλλην Μονήν, λογιζέται μοναχὸς καὶ ἀδελφὸς τῆς νέας Μονῆς, μόνον ἀπ' ἧς ἡμέρας γένηται πρὸς τοῦτο πράξις ἐν τῷ μοναχολογίῳ αὐτῆς.

Ἄρθρον 141.

Ἡ πρὸ τῆς ἀποκέρσεως ὑφισταμένη διαθήκη τοῦ Μοναχοῦ, εἶνε ἔγκυρος, ὀφείλει δὲ ὁ Μοναχὸς νὰ γνωρίσῃ ἀπλῶς τὴν ὑπαρξίν ταύτης εἰς τὴν Μονήν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποκέρσεως αὐτοῦ. Ταύτης δὲ γίνεται μνηεῖα ἐν τῇ γενομένῃ τότε πράξει, ἵνα πιστωθῇ ὅτι λαϊκὸς ὢν συνέταξε ταύτην.

Ἄρθρον 142.

Πᾶσα περιουσία, ἣν ὁ μοναχὸς ἀποκτᾷ μετὰ τὴν ἀπόκαρσιν ἐξ ἰδίας ἐργασίας ἀνήκει εἰς τὴν Μονήν, αὐτὸς δὲ ἔχει μόνον τὴν κάρπωσιν αὐτῆς, ἐκ δὲ τῆς περιουσίας ἣν ἄλλως πως ἀποκτᾷ, τὸ μὲν ὀμισρον διναται κατὰ βούλησιν νὰ διαθέσῃ ἐν ζωῇ ἡαίτια θανάτου, τὸ δὲ τρίτον τῇ Μονῇ προσκυροῦται.

Ἄρθρον 143.

Ἐὰν μοναχὸς ἀποθάνῃ ἀδιάθετος καὶ ἔχει τέκνα, ταῦτα μὲν λαμβάνουσι τὴν νόμιμον αὐτῶν μοῖραν τὴν δὲ λοιπὴν περιουσίαν κληρονομεῖ ἡ Μονή. Ἐὰν δὲ ἀπο-

θάνη ἄτεκνος πᾶσα περιουσία αὐτοῦ ἢ ἐχων εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἢ ἥτις περιῆλθεν εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν ἀπόκαρσιν ἐκ κληρονομίας ἢ ἄλλοθεν ποθεν ἀνήκει εἰς τὴν Μονήν του.

Ἄρθρον 144.

Ἐὰν Μοναχὸς καταλείψῃ τὴν Μονὴν ἐν ἣ ἐκάθη, καὶ εἰς ἄλλην ἔλθῃ, καὶ ζητηθεῖς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἀρνηθῆναι ἐπανέλθῃ, δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ οὐδὲν τῶν ὅσα ἤθελεν ἀποδειχθῆ, ὅτι ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐκτῆσατο πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐκ τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας του, εἰς τὴν ταῦτα προσκυροῦνται. Ἐὰν δὲ ἀπέλθῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἱεροῖς κανόσιν ἀναγραφομένους λόγους τότε λαμβάνει μετ' ἐκείνου τὴν περιουσίαν, ἢ μετὰ τὴν ἀπόκαρσιν ἀπέκτησεν, ἐν τῷ πρώτῳ Μοναστηρίῳ, εἰς ὃ ἐναπομένει μόνῃ περιουσία ἢ μοναχὸς γενόμενος εἰσεκόμισε.

Ἄρθρον 145.

Ἀποθανόντος μοναχοῦ, ἢ ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ εὐρεθεῖσα κινητὴ περιουσία ἀνήκει τῇ Μονῇ, ἥτις προβαίνει ἀμέσως εἰς σφραγίσιν τοῦ κελλίου τούτου. Ἐὰν ὁ ἀποθανὼν εἶναι Ἡγούμενος τὴν σφραγίσιν τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἐνεργεῖ τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς, παραλαμβάνον καὶ δύο τῶν ἀδελφῶν, σφραγίζονται δὲ συνάμα καὶ τὸ Ἡγουμενεῖον καὶ ἡ ἀποθήκη τῆς Μονῆς. Ἀμέσως δὲ γνωρίζεται ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιερεῖ καὶ δι' αὐτοῦ τῇ Μοναστηριακῇ Ἐπιτροπείᾳ. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐὰν μὴ δύνηται νὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως ἀποστέλλει κληρικὸν ὅστις ἐπιθεωρεῖ τὰς σφραγίδας ἐὰν ἐτέθησαν καλῶς, καὶ παρίσταται εἰς τὴν ἄρσιν τῶν σφραγίδων, καὶ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἐν τῷ κελλίῳ πραγμάτων, καὶ τῶν ἐν τῷ Ἡγουμενεῖῳ καὶ τῇ ἀποθήκῃ. Ἀντίγραφον ἐπίσημον τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς ἀπογραφῆς, ἀποστέλλεται διὰ τοῦ Ἀρχιερέως τῇ Μοναστ. Ἐπιτροπείᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ γυναικείων Μονῶν.

Ἄρθρον 146.

Τὰ περὶ ἀνδρικῶν Μονῶν καὶ Μοναχῶν ὀρισθέντα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς γυναικείας Μονὰς καὶ τὰς ἐν αὐταῖς μοναζούσας, ἀλλὰ διὰ τὴν συντήρησιν τούτων ἀφιένται αἱ πρόσοδοι τῶν οἰκείων Μονῶν, καὶ παρέχονται ἐκ τοῦ Μοναστ. Ταμείου δι' ἐκάστην Μοναχὴν κατ' ἀποκοτὴν ἑτησίως Δραχ. τεσσαράκοντα (40).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Γενικὴ Διάταξις.

Ἄρθρον 147.

Ἡ Ἀνωτέρα ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διεύθυνσις ἴσκει ἀνωτέραν ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Μοναστηριακῶν περιουσιῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Ε'.

Περὶ Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερειῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ Ἐνοριακῶν περιφερειῶν καὶ τῆς διοικήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 148.

Πᾶς ἐνοριακὸς ναὸς ἀποτελεῖ ἴδιον γαμικὸν πρόσωπον, ἴδιον γαμικὸν πρόσωπον ἀποτελεῖ ὡσαύτως καὶ πᾶς ναὸς νεκραπαφείου. Αἱ περιουσίαι τῶν ἐξωκκλησιῶν συγχωνεύονται εἰς τὰς τῶν οἰκείων ἐνοριακῶν ναῶν. Αἱ ἐνοριακαὶ ἐπιτροπεῖαι ἀπορραζίζουσιν εἰς ποίους ἐκ τῶν πλείονων ἐνοριακῶν ναῶν μίαν καὶ τῆς αὐτῆς ἐνοριακῆς περιφερείας συγχωνεύονται αἱ περιουσίαι τῶν ἐξωκκλησιῶν τῆς περιφερείας ταύτης.

Ἄρθρον 149.

Πᾶσα κώμη ἢ πόλις ἔχουσα ἓνα ἢ πλείους ἑνοριακοὺς ναοὺς ἀποτελεῖ μίαν ἑνοριακὴν περιφέρειαν. Πλείονα χωρία ἢ μετόχια ἐκκλησιαζόμενα εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ναὸν ἀποτελοῦσιν ἐπίσης μίαν ἑνοριακὴν περιφέρειαν.

Ἄρθρον 150.

Ἡ διαχείρισις τῶν ἑνοριακῶν περιουσιῶν τῶν πόλεων, Χανίων, Ρεθύμνης, Ἡρακλείου, Νεαπόλεως καὶ Ἱεραπέτρου, ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπείας ἀπαρτιζομένας ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ὡς Προέδρου, καὶ αἰρετῶν μελῶν ἐκλεγομένων κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῶν ἑνοριτῶν.

Ἄρθρον 151.

Ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τῶν ἑνοριακῶν περιουσιῶν τῶν λοιπῶν ἑνοριακῶν περιφερειῶν ἀνατίθεται εἰς ἑνοριακὰς Ἐπιτροπείας ἀπαρτιζομένας ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου ὡς προέδρου καὶ αἰρετῶν μελῶν ἐκλεγομένων κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῶν ἑνοριτῶν.

Ἐὰν εἰς ἑνοριακὴν τινα περιφέρειαν ὑπάρχωσι πλείονες τοῦ ἐνὸς ἐφημέριοι, προεδρεῖε ὁ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου διοριζόμενος.

Ἄρθρον 152.

Τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰρετῶν μελῶν ἐκάστης ἑνοριακῆς Ἐπιτροπείας θὰ κανονίσῃ Ἡγεμονικὸν Διάταγμα, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἑνοριακῆς περιφέρειας. Τὸ αὐτὸ Διάταγμα θὰ κανονίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν καὶ τὰ προσόντα τῶν τε ἐκλογέων καὶ ἐκλεξιμῶν.

Ἄρθρον 153.

Ἐκάστη ἑνοριακὴ Ἐπιτροπεία ἔχει ἰδίαν σφραγίδα συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 79 τοῦ παρόντος Νόμου.

*Αρθρον 154.

Ἡ ἀνωτέρα ἐποπτεία τῶν ἐνοριακῶν Ἐπιτροπειῶν ἀνάθιθεται εἰς τὴν Ἀνωτ. ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διεύθυνσιν, ἣτις ἀσχεῖ ταύτην ἀπ' εὐθείας μὲν ὡς πρὸς τὰς ἐν ἀρθρῷ 149 ἀναφερομένας περιφερείας, ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς δὲ διὰ μιᾶς ἢ πλειοτέρων ἐν ἐκάστη ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ ἐπιτροπειῶν «Ἀνωτέρων Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπειῶν», ὀνομαζομένων καὶ ἀπαρτιζομένων ἐκάστης, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ὡς Προέδρου, καὶ δύο μελῶν διοριζομένων δι' Ἡγεμον. Διατάγματος.

*Αρθρον 155.

Αἱ ἐνοριακαὶ Ἐπιτροπεῖαι φροντίζουσι περὶ διαφυλάξεως, βελτιώσεως, καὶ αὐξήσεως τῆς ἐνοριακῆς περιουσίας, περὶ τοῦ εὐπρεπισμοῦ τῶν Ναῶν, περὶ συντηρήσεως τῶν νεκροταφείων, περὶ τῆς ἰδρύσεως ἐπιπλώσεως καὶ συντηρήσεως Διδασκτηρίου, ὑπὲρ ὧν συνεισφέρουσι καὶ αἱ κοινοτικαὶ περιουσίαι, ἐνεργοῦσι πᾶσαν εἰσπράξιν καὶ πᾶσαν δαπάνην, ἐπὶ τῇ βάσει ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, ὑποβάλλουσι ἀπολογισμὸν κατ' ἔτος τῆς διαχειρίσεώς των καὶ διορίζουσι καὶ παύουσι τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐνορίας πλὴν τοῦ Ἐφημερίου. Αἱ αὐταὶ Ἐπιτροπεῖαι ἅμα τῇ συστάσει των ὀφείλουσι νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ εἰσπράξεως τῆς μέχρι τοῦδε ἐνοριακῆς περιουσίας.

*Αρθρον 156.

Τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς αὐτῶν ὑποβάλλουσι πρὸς ἔγκρισιν κατ' ἔτος, αἱ μὲν ἐν ἀρθρῷ 149 Ἐπιτροπεῖαι εἰς τὴν Ἀνωτ. ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διεύθυνσιν, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὴν οἰκείαν ἀνωτέραν Ἐνοριακὴν Ἐπιτροπεῖαν.

*Αρθρον 157.

Οὐδεμίαν δαπάνην μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν αἱ ἐνοριακαὶ ἐπι-

τροπεῖται, ἐὰν δὲ παρουσιασθῇ ἔκτακτός τις ἀνάγκη, ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν ἰδίαν ἔγκρισιν καὶ τῆς ἐποπτεύουσης αὐτὰς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 158.

Δαπάναι ἀφορῶσαι εἰς ἀγορὰν ἀκινήτων ἢ εἰς οἰκοδομὰς ὑποβάλλονται πάντοτε εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Συμβούλου, ἀπ' εὐθείας μὲν ἐὰν πρόκειται περὶ ἐνοριακῆς περιουσίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 149 ἀναφερομένων πόλεων, διὰ τῆς οικείας δὲ ἀνωτέρας ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας μετὰ ἰδίας γνωμοδοτήσεως αὐτῆς, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν,

Ἄρθρον 159.

Πᾶσα εἰσπραξίς τῶν ἐνοριακῶν Ἐπιτροπειῶν ἐκτὸς τοῦ διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας χρησίμου ποσοῦ, κατατίθεται εἰς ἀνεγνωρισμένον Ταμειυτήριον μέχρι τοῦ εἰς αὐτὸ γενομένου δεκτοῦ ποσοῦ.

Προκειμένου περὶ διαθέσεως μεγαλυτέρου ποσοῦ, ἀποφαίνεται ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεία ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἀνωτέρας Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας, διὰ τὰς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας, καὶ τῆς Ἀν. ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Διευθύνσεως. Ἀπαγορεύεται ὁ δανεισμός χρημάτων τῶν ἐνοριῶν εἰς ἰδιώτας. Οἱ παράβαται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται ποινικῶς.

Ἄρθρον 160.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκποίησης ἐνοριακῆς περιουσίας, μόνον ἐὰν πρόκηται νὰ πληρωθῇ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς ἐνορίας ἢ ἐὰν προκύπτῃ προφανῶς ὄφελος αὐτῆς, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πώλησις ἢ ἡ ἀνταλλαγὴ ἐνοριακοῦ κτήματος, προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς τε Ἀνωτέρ. Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας διὰ τὰς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἐνορίας καὶ τῆς Ἀνωτέρ. Διευθύνσεως τῶν Θρησκευμάτων.

Ἄρθρον 161.

Ἡ Ἀνωτέρα ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεία ἔχουσα τὴν

ἔποπτεῖαν τῶν ὑπ' αὐτὴν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπειῶν ἐξελέγγει τακτικῶς μὲν κατ' ἔτος τὴν διαχειρίσιν αὐτῶν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον καὶ καταγγέλλει πᾶσαν παράβασιν τοῦ παρόντος Νόμου καὶ πᾶσαν κατάχρησιν.

Ἄρθρον 162.

Λι ἐνοριακαὶ Ἐπιτροπεῖαι ἐκπροσωποῦσι τὰς ἐνοριακὰς περιουσίας, ὅν δύνανται ὁμῶς νὰ ἐγείρῳσιν ἀγωγὴν ἢ ἀποδεχθῶσι δικαστικὸν ἀγῶνα ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς ἐποπτευσούσης αὐτὰς ἀρχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ Ἐφημεριῶν.

Ἄρθρον 163.

Πᾶν χωρίον ἔχον μέχρι 200 οἰκογενειῶν δύνανται νὰ ἔχῃ ἴδιον ἐφημέριον. Πλείονα χωρία ἢ μετόχια, ὧν αἱ οἰκογένειαι ὅν ὑπερβαίνουσιν ἐν συνόλῳ τὰς 200 οἰκογενείας κείμενα πλησίον ἑλλήλων δύνανται νὰ ἐνωθῶσιν εἰς μίαν ἐφη εἰρὴν καὶ νὰ ἔχῳσιν ἓνα κοινὸν ἐφημέριον.

Χωρία ἔχοντα 200 μέχρι 350 οἰκογενειῶν δύνανται ὄσο ἐφημερίους νὰ ἔχῳσι τρεῖς δὲ, τὰ ἀποτελούμενα ἀπὸ 350 μέχρι 500 οἰκογενειῶν.

Τὰ χωρία τὰ ἔχοντα πληθυσμὸν ἀνώτερον τῶν 500 οἰκογενειῶν ἔχουσι τέσσαρας ἐφημερίους κατ' ἀνώτατον ὅρον. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἐρίζεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς κωμοπόλεσι ἐφημεριῶν, ὡς καὶ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Ἱεραπέτρας. Ἐν ταῖς πόλεσι Χανίων, Ρεθύμνης καὶ Πρακλείου ὑπάρχει κατ' ἀνώτατον ὅρον εἰς ἐφημέριος ἐπὶ 300 οἰκογενειῶν.

Ἄρθρον 164.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ ἐφημεριῶν, περὶ τῆς ἰδρύσεως νέων ἐφημεριῶν ἢ περὶ τῆς συγχω-

νύσεως τοιούτων, ἐφ' ὅσον ταῦτα πάντα δὲν κανονισθῶ-
σιν ὀριστικῶς διὰ Νόμου, ἀποφασίζει ἡ ἀνωτέρα Ἐνο-
ριακὴ Ἐπιτροπεὶα τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐφημερίων ἐν ταῖς πόλεσι Χα-
νίοις, Ρεθύμνῃ, Ἡρακλείῳ, Νεαπόλει καὶ Ἱεραπέτρῳ
ἀποφασίζει ἡ οἰκεία ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεὶα.

Λί ἀνωτέρω ἀποράσεις ἐφρσιδᾶλλονται ἐνώπιον τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου Κρήτης.

Ἄρθρον 165.

Ἱερεῖς χειροτονοῦνται τελειοδίδακτοι τοῦ Ἱεροδιδα-
σκαλείου ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι προχειρί-
ζονται ἀπόφοιτοι τοῦλάχιστον Σχολαρχείων ἢ Προ-
γυμνασίων κτώμενοι πεῖραν Ἱερατικὴν ἐνὸς ἔτους ἐν
καταλλήλῳ μέρει ὑπὸ Ἐπισκόπου καθοριζομένῳ.

Ἄρθρον 166.

Λί ἀνώτεροι ἐνοριακαὶ Ἐπιτροπεῖαι, τῇ αἰτήσει τῶν
ἐνδιαφερομένων, φροντίζουσι διὰ τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρο-
πειῶν τῶν χωρίων περὶ ἐκτελέσεως τῶν μετὰ τὸ Ἐφη-
μερίου καὶ ἐνοριτῶν συμφωνιῶν περὶ τῆς ἀμοιβῆς αὐ-
τοῦ. Ἐν περιπτώσει ἀπειθείας ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος
ἀπευθύνει ἐκθεσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰρηνοδίκην, ὅστις
κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ μικροδιαφορῶν Νόμου ἀπο-
φαίνεται περὶ τῶν δικηωμάτων τοῦ Ἐφημερίου, ἡ δὲ
σχετικὴ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ὡς ὁ αὐτὸς Νόμος ὀρίζει.

Μεταβατικαὶ Διατάξεις.

Α'.) Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσι πέντε (5) τοῦλάχισ-
τον ὑποψήριοι, συγκεντροῦντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3
ὀριζόμενα προσόντα, δύναται νὰ ἐκλεγθῇ ὡς Ἐπίσκοπος
καὶ ὁ ἔχων πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς, κληρικὸς πολί-
της Κρής, ὁ ἐπὶ πενταετίαν ὑπηρετήσας ὡς καθηγητῆς
ἢ ὡς Διευθυντῆς δημοτικοῦ σχολείου, εὐσεβῆς τὴν πί-
στιν καὶ τὰ ἔργα.

Β'.) Μετά τὴν κύρωσιν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Νόμου, ὁ Μητροπολίτης Κρήτης καὶ οἱ Ἐπίσκοποι θέλουσι δώσει τὴν ἐν ἄρθρῳ 3 ἀναφερομένην διαβεβαίωσιν.

Διάταξις Ἀκροτελεύτης.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις θέλουσιν ἰσχύει, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιηθῶσιν διὰ μεταγενεστέρου Νόμου καταρτιζομένου ἐκ κοινῆς συνεννόησεως τῆς Πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κρήτης.

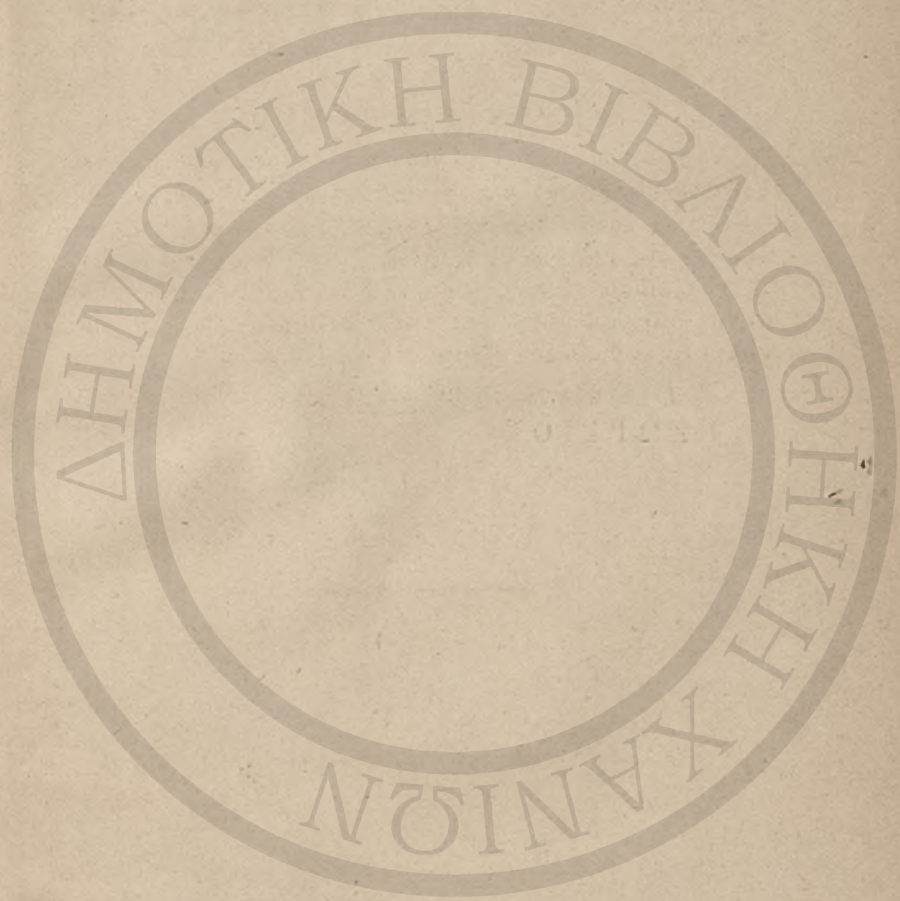
Ὁ παρῶν νόμος, ἰσχύων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς Νόμος τῆς Πολιτείας.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 20 Δεκεμβρίου 1900

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ

ΝΙΚΟΛ. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
ΚΩΝΣΤ. Μ. ΦΟΥΜΗΣ

12/6

